

SITUATION

S

T

M

#293

APRIL 2022
ÅRGÅNG 27

PRIS: 80 kronor
SÄLJAREN ERHÅLLER HÄLFTEN

STOCKHOLM GENOM GLASET

Glasmästeri N.P. Ringström
är det äldsta i landet

HEMLÖSA KVINNOR
BEMÖTS DÅLIGT
I VÅRDEN

+
HELENA
NILSSON

HÉLIO MANHICA
Forskar om flyktingar

DANIEL4EVER
Skivdebuterar med
Dom kort man fått

Ali

*"Jag hade abstinens, traumat att ha dödat min kompis,
allt pekade bara på att fortsätta dricka. Eller ta livet av sig"*

Boulala

INNEHÅLL

APRIL 2022

Hélio Manhica

Doktor i folkhälsovetenskap, har skrivit en avhandling om vad som påverkar flyktingars psykiska hälsa i mottagarlandet. "Vi bör ta den senaste flyktingvågen som en läxa".

MAGNUS SANDBERG

Sidan 14.

MAGNUS SANDBERG

Stockholm genom glaset

I 118 år har glasmästari N.P. Ringström – Sveriges äldsta – legat i ett 1700-talshus på Östgötagatan. I fem generationer har de försett stockholmarna med nytt glas. Och tagit vara på gammalt.

Sidan 30.

Krönika: Maria Hagström

Det är ändå ett tak.

Sidan 13.

Omslag #293

Anneli Hildonen
fotograferade
Ali Boulala.

ANNELI HILDONEN

"Att testa det enda jag inte testat – att vara nykter."

Dokumentärfilmen **The Scars of Ali Boulala** visar att de djupaste ärren i honom är de som inte syns. Efter en tid i livet han beskriver som "misär i mitt eget huvud" valde han till slut livet. Och nykterheten. För att lära sig leva med ärren.

Sidan 20.

ALLTID I SITUATION STHLM

- 7 Brillant**
Skyltmakare Stephan Nermfors.
- 10 Gata fram och tillbaka**
Bastugatan.
- 12 Situation Waldersten**
Månadens bild av konstnären Jesper Waldersten.
- 45 Korsord**
Lös månadens kryss.
- 46 Svepet**
Daniel4Ever debuterar, "Svendrare", Amazon mot rymden med mera.
- 48 Dåtid Sthlm**
April 1956.

GATUPLANET

- 5 Säljaren**
Line Finnilä, Farsta/Vällingby.
- 18,28 Med egna ord**
Säljarnas sidor – texter från gatan.
- 38 Min Plats**
Tobias Hellman, Klevgränd.
- 37 I gatuplanet**
 - Hemlösa kvinnor får dåligt bemötande i värden
 - Ny satsning på våldsutsatta
 - "Äntligen nån som lyssnar".

SITUATION

REDAKTION Chefredaktör och ansvarig utgivare Ulf Stolt, ulf@situationsthlm.se, 08-54595390 **Reporter** Maria Hagström, maria@situationsthlm.se

Art Director Johan Olsson **Webbredaktör** Jenny Lindroth **Medverkande fotografer och illustratörer** Anneli Hildonen, Magnus Sandberg, Jesper Waldersten.

För osignerat material svarar redaktionen. Redaktionen ansvarar ej för insänt icke beställt material. **Hemsida** www.situationsthlm.se **E-post** red@situationsthlm.se

Räckvidd 101 000 läsare (Orvesto konsument helår 2021) **Upplaga** 14 600 ex/mån (TS helår 2021) **ISSN:** 1400-4437 **LEDNING & ADMINISTRATION VD** Pia Stolt, pia@situationsthlm.se, 08-54595387

Address Torkel Knutssongatan 37, 118 49 Stockholm **Tel** 08-54595381 **Organisationsnummer** 556649-1071 **Bankgiro** 5774-9327 **SOCIAL VERKSAMHET Verksamhetschef, sociala verksamheten** Jenny Lindroth, jenny@situationsthlm.se, 08-54595388 **Samordnare** Ingemari Olofsson, ingemari@situationsthlm.se, 08-54595381, Jonas Svensson, jonas@situationsthlm.se, 08-54595381 **Telefonnummer distribution** 08-54595381 **Öppettider** Måndag till fredag kl. 8-15.15 **Organisationsnummer** 8024 11-1497 **Bankgiro** 5357-3259 **Gåvokonto** Bg 431-2252

ANNONSERING & PRENUMERATION Herman Sundgren, herman@situationsthlm.se, 08-54595394, Sousie Saboh, sousie.saboh@mediakraft.se, 073-3109093,

Robert Wallner, robert.wallner@mediakraft.se, 070-992 53 43 **Privatprenumeration** 11 nummer kostar 880 kronor **E-post** situationsthlm@flowyinfo.se **Tryck** V-TAB Vimmerby 2020

Miljö Plasten runt tidningarna är en PE-folie. Den är återvinningsbar och lämnas i containern för plast vid återvinningsstationerna.

441 Tryck 428

Storstadsbrusreducering

Ta sjövägen till lugnet. I vår kan du även resa på SL-biljetter giltiga minst 30 dagar.

FAKTA HEMLÖSHET

33 250 personer lever i hemlöshet i Sverige, enligt Socialstyrelsens definition av hemlöshet.

Där ingår personer i akut hemlöshet, personer som saknar boende efter institutionsvistelse, personer som bor inom den sekundära bostadsmarknaden och personer som bor kortsiktigt hos familj, släkt eller andra privatpersoner.

I Stockholm vistas enligt den senaste mätningen 7 247 hemlösa personer och av dessa lever 1 558 i akut hemlöshet.

OM SITUATION STHLM

Sedan 1995 säljs Situation Sthlm av hemlösa människor i Stockholm och Mälardalen.

Konceptet med gatutidningsförsäljning har visat sig vara en framgångsrik metod att arbeta med hemlösa människor på, eftersom det ger tidningssäljaren en möjlighet att tjäna egna pengar genom att arbeta, samtidigt som tidningen – i sig – fungerar som en kanal för påverkan, opinionsbildning och debatt kring frågor som rör de hemlösa säljarnas situation.

Situation Sthlms sociala verksamhet med arbete och sysselsättning, individuellt stöd och motiverande samtal, skrivarkverkstad och möjlighet att ha sin post hit, café, tillgång till datorer, telefon och juridisk rådgivning, fyller en mycket viktig funktion för de hemlösa människor som tar del av verksamheten.

Närmare 80 procent av Situation Sthlms säljare upplever en positiv förändrad livssituation sedan de började sälja Situation Sthlm.

"Mycket bättre än att bomma eller andra tillvägagångsätt."

Line Finnilä

Första veckan som tidningssäljare avklarad.

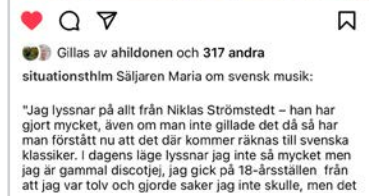
– Jag har ju vetat i många år att det går att sälja tidningen. Men först förra veckan gjorde jag slag i saken. Mycket bättre än att bomma eller andra tillvägagångsätt. **Vad pratar kunderna med dig om?**

– De blir mest att folk pratar om sina egna svårigheter, om typ

sin alkoholism eller sin bortgångna make eller maka. De kan kanske relatera till en annan som också har det svårt i vardagen.

I väntan på en ordinarie säljplats, har Line Finnilä tre vikarieplatser i Vällingby, Farsta och Solna. Hon har inte testat att sälja i Solna ännu, men i Farsta och Vällingby "är det mycket rörelse och går bra att sälja".

Situationist "Dela gärna våra inlägg så hjälper du andra att hitta säljare."

Låt Situation Sthlms säljare bli en del av ditt sociala medieflöde. Följ oss på Instagram: @situationsthlm.

situationsthlm Köp marsnumret med Moonica Mac som finns ute nu! Säljaren Lars-Olov hittar du i tunnelgången vid Centralen - köp med swish eller kontant av honom eller någon av de andra säljarna.

#läsningsoförändrarliv #situationsthlm #situationstockholm

UR ARKIVET: # 282, APRIL 2021

Markus Krunegård har spenderat så mycket tid i lokalen under sushin på Södermalm att det fick bli titel på skivan, Brottmålsadvokat **Sogand Sasanpour** debuterar med romanen *Hennes söner* om bröderna Kim och Frank i Linjalen och

illustratören **Beata Boucht** ser det som en ära att få göra fem frimärken som uppmärksammar 100-årsfirandet av kvinnlig rösträtt.

Stefan Sundström släpper en skiva som är "barnsligare och mer punk" än den förra, **Mångkulturell Centrum** i Fittja samlar in berättelser om folkmord, Rinkeby fyller 50 år och firar med att hålla **Rinkebyarkivet** öppet och Moderna Museet stödöker svensk konst.

Ersta Möjligheten - där våldutsatta missbrukande kvinnor under två år fått hjälp - blir kvar med sin verksamhet, hemlösa kvinnor dör i förtid och boken *Att bygga en stad* berättar om hur Stockholm under 800 år byggdes att bli den stad den är.

SAGT I SOCIALA MEDIER

FACEBOOK @Mikael Svensson **Man är ingen dålig människa bara för att man tar dåliga beslut. Kämpa på!**

FACEBOOK @Hanna Sikström **Hasse, du har grymt bra musiksmak. "I en annan del av världen" är min absoluta favorit med Freda!**

INSTAGRAM @art_lagus **Musik mättar inte magen men läker själen.**

FACEBOOK @Cyklande Rörmokaren **Kanonbra nummer! Förra var också kanon. Och det innan, och det innan. Vi köper alltid tidningen. Känns bra och självklart!**

@koningas11 (via Facebook):

"Den bästa läsningen i dag. Tack."

Angående intervjun med Situation Sthlm-säljaren Rainer Urmann om sin favoritplats i Tantolunden.

Instagram: @situationsthlm

Facebook: Situation Sthlm

Twitter: @SituationSthlm1

Ledare

På Kastellet är fanan alltjämt hissad

JAG MINNS NYHETSTEXTERNA 2007 om det svenska skejtboardproffset som varit med om en olycka i Australien och nu svävade mellan liv och död, och en tid senare rapporterna från rättegången och domen.

Såg honom ett antal år senare, iförd svart slokhatt, när han inte utan besvär tog sig fram genom folkmassan på Stockholm Music & Arts för att se Neil Young & Crazy Horse.

Och jag trodde att jag sett honom i en YouTube-video, spelande gitarr med bland andra Ringo

Starr, Robbie Robertsson, Larkin Poe, Mermans Mosengo och en del andra, i en version av The Bands låt "The Weight" - men det är hans namne, visade det sig, en Ali Boulala från Bahrain, vänsterhänt dessutom, som spelar i videon.

- Hade ingen aning att han finns, det måste jag kolla på. Och han stavar precis som jag?

Nu går dokumentärfilmen *The Scars of Ali Boulala* på biograf Victoria. Han försöker inte dölja sina årringar. De djupaste syns ändå inte.

VAD PÅVERKAR FLYKTINGARS psykiska hälsa i mottagarlandet? Det har Hélio Manhica, doktor i folkhälsovetenskap, tagit reda på. Han anser att förra flyktningvägen kan ses som en läxa - Sverige kan göra bättre.

- Sverige kan inte göra nåt åt vad människor varit med om i hemlandet, men Sverige kan göra allt för att de ska må bra här

N.P. Ringström på Östgötagatan är Sveriges äldsta glasmästeri, Daniel4Ever skivdebuterar, "Silverdollarmyntet" spelas i en popup

på Marionetteatern och hemlösa kvinnor bemöts dåligt inom vården, visar nytt forskningsprojekt

Cannabisbrottsligheten är störst i innerstaden. Purjolöken billigast.

Och på Kastellet är fanan alltjämt hissad.

Ulf Stolt
chefredaktör & ansvarig utgivare
ulf@situationsthlm.se

Stephan Nermfors, VD på Trafikreflexer i Tullinge som gör skyddsrumsskyltar.

VANLIGTVIS HAR VI 1 500 till 2 000 beställningar på skyddsrumsskyltar under ett år. Nu har vi fått 4 500 beställningar på två veckor. Det är fastighetsägarna som har ansvar för att skyddsrummen har en MSB-certifierad skyddsrumsskylt.

– Skylten är i aluminium och är 2 millimeter tjock med oxidationsskydd på båda sidor och alla kanter. Måtten är 250 gånger 250 millimeter och symbolen är i samma reflexmaterial som trafikmärken. Symbolen är internationell och betyder "skjut inte, anfall inte". Den ska också vara lätt att se för den som söker skyddsrum, men personligen tycker jag inte att symbolen är riktigt lyckad.

– Färgen på skylten finns inte på några andra trafikmärken eller skyltar, det är blå PMS 285, orange PMS 151 och hundra procent svart. Texten är i versaler i typsnittet Helvetica. Vi screentrycker färgen och texten på reflexmaterial. Varje skylt ska också ha fyra hål.

– Vi har gjort skyddsrumsskyltar i över 30 år. Sedan fyra år tillbaka är det ett krav från MSB att skyltarna är certifierade för att det inte ska dyka upp kopior. På baksidan av varje skylt finns en etikett med ett unikt tillverkningsnummer och information om vem som har tillverkat den, på vilken ort och datum. Garantin på en skyddsrumsskylt är sju år, sedan mattas reflexen.

BERÄTTAT FÖR **GERD ERIKSSON**
FOTO AV **MAGNUS SANDBERG**

HUVUDSTAN

8,2

miljoner personer i Sverige ska deklarerar i år, enligt Skatteverket. Under den första dagen med den digitala deklARATIONSTJÄNSTEN signerade 1 135 000 personer sin deklARATION. En orsak tros vara att många fick den digitalt i år, då de skaffat digital brevlåda under pandemin.

Fler än tre av fyra, över sex miljoner personer, skulle kunna godkänna sin deklARATION om de inte har avdrag eller annat att redovisa, av dem har över fem miljoner pengar att få tillbaka.

Sista dagen att deklarerar är 2 maj. Det går att godkänna sin deklARATION med telefon eller dator, genom sms, att ringa, via e-tjänst eller Skatteverkets app.

Regeringen tillsätter narkotikautredning

POLITIK Regeringen har tillsatt en narkotikautredning som beskrivs som den mest omfattande utvärderingen av svensk narkotikapolitik på flera decennier.

– Det finns otillräcklig tillgänglighet till vård och stöd i landet och en bristfällig samordning. Det måste bli bättre, säger socialminister Lena Hallengren (s).

Bland annat ska utredningen titta på utökad lågtröskelverksamhet, se över om fler förutom hälso- och sjukvården ska kunna ge naloxon mot opioidöverdoser och föreslå ett nationellt program för att minska den höga dödligheten.

Utredningen ska ta ett brett grepp om narkotikasituationen och säkerställa att narkotikapolitiken bygger på evidensbaserad vård, beprövad erfarenhet och skademinimering. Men en sak uteblir – utredning av kriminalisering av eget bruk – trots att ett flertal

forskare, Folkhälsomyndigheten och Sveriges Kommuner och Regioner vill se att det utreds med anledning att minska narkotikadöden.

– De som vill gå den vägen är oerhört naiva. Det finns inte heller nåt

stöd hos den svenska befolkningen för att gå en avkriminaliseringsväg, säger justitieminister Morgan Johansson (s) som anser att det vore en gåva till kriminella gäng.

MARIA HAGSTRÖM

"Mina tomatplantor blev helt deformerade och störbönorna blev missbildade. Det var likadant runtom i hela området."

Katja Jassey, ordförande för Pungpinans koloniområde. Koloniträdgårdsförbundet kräver att regeringen agerar mot att rester av ogräsmedel finns i organiska gödselprodukter.

Ny scen öppnar vid Telefonplan

TEATER Nu öppnar den nya teaterscenen Telefonfabriken i telefontillverkararen Ericssons gamla lagerlokaler vid Telefonplan. Den blir då en av få scener i Sverige som har en fast ensemble av funktions varierade skådespelare: Mosaikteatern. Scenrummet och all teknik är tillgänglighetsanpassad för publik, artister och scenarbetare.

Telefonfabriken ska kunna ta emot gästspel, konserter och annan kulturell verksamhet. Foajén kommer även att fungera som galleri.

– Jag tror vi kommer öppna många ögon och addera några dimensioner till bilden många har av intellektuella funktionsvariationer. Både genom föreställningarna men också genom att finnas och säga: "Hej, här är vi!", säger

Daniel Rudholm, konstnärlig ledare.

Mosaikteatern rivstartar med smakprov ur uppsättningarna öppningshelgen 25-26 april, följande månad har de tre premiärer och en ny premiär.

MARIA HAGSTRÖM

Brottsplats cannabis

BROTT De stora beslagen av cannabis görs oftast på så kallade komfortplatser, exempelvis i miss-tänkta bostäder och fordon.

– Komfortplatserna möjliggör social kontakt mellan kriminella utan att grannar, polisen eller samhället i stort märker det, säger Vania Ceccato, KTH, som gjort undersökningen i samarbete med CES.

De mindre beslagen sker oftast med koppling till offentliga platser i närheten av barer, restauranger, köpcentra och knutpunkter för kollektivtrafik.

Cannabisbrottsligheten är högst i vissa innerstadsområden, samt i utkanterna av länet och

följer till delar tunnelbanelinjerna.

– Rapporten visar att cannabisbrotten är situationsbundna och att tillgång och efterfrågan finns på olika platser - viktiga pusselbitar för brottsförebyggande arbete, säger Rosaria Galanti, projektledare för rapporten på CES.

ULF STOLT

"Silverdollarmyntet", urpremiär 1 april på Marionetteatern, Kulturhuset Stadsteatern. Av och med **Helena Nilsson**.

SÖREN VILKS

Sagan om en Silverdollar poppar upp

TEATER Det fanns ett jeansmärke på 70-talet som hade en silverdollar hängande i ena hällan fram. Helena Nilsson – konstnärlig ledare och regissör på Marionetteatern – hade ett par sådana, i roströd manchester.

– Det här är en historia från min barndom jag skrivit en berättelse kring. Och centralt i berättelsen är just ett silverdollar-mynt från ett par såna byxor.

Hon har länge haft tanken att uppföra teater där man vecklar ut scenerna och spelar teater i dem. "Silverdollarmyntet" spelas i popups som konstnär Lena Ignestam skapat.

– Det är en stor popup som är min gata, sen viker man upp en flik och där är köket i mitt hus, sen en annan flik med kiosken där jag köpte lördagsgodis. Sen finns mitt rum och min skolgård.

Och klassrummet. Sen finns en specialpopup som är en känsla – ångesten, den är svart, flikig och taggig. Och jag belyser den så den skuggar vägen.

Dockorna i föreställningen är platta och decimeterhöga, så hon både gestaltar med dem och vänder sig till publiken och berättar.

– Jag är helt synlig. Det blir en extra dimension.

ULF STOLT

65

procent av näringslivet i regionen, enligt Stockholms Handelskammars näringslivspanel "Status Sthlm", anser att sanktionerna mot Ryssland är för svaga. Var tredje företag av de 364 företag som deltog i undersökningen uppgav att de påverkats negativt av krigssituationen. Vilket inte enbart handlar om varuhandel – situationen har också försvårats för företag som haft utbyte med ryska och ukrainska experter och akademiker.

800

bilder skickades in av medborgarna till insamlingen #icoronatider. Nu presenteras ett urval i Stockholms läns museum onlineutställning I coronatider.

– Det är mycket tomhet. Tomma restauranger, köpcentrum och korridorer. Och en del hemarbete och nya situationer, som digitala firanden, säger etnologen Moa Beskow.

Hon önskar fler bilder från de som inte kunde jobba hemifrån. Insamlingen pågår än.

**"Purjolöken.
Den kostar
nästan
hälften."**

John Eliasson, statistiker på SCB, om den vara som sjunkit mest enligt KPI.

Bastugatan 10.47-11.19

Hus från flera århundraden, en brevbärare i kortbyxor, en inredd lekpark, minnet av Ivar Lo-Johansson och en kvinna med ryggsäck som buzzas in genom porten. Bastugatan är både asfalt och kullersten.

TEXT ULF STOLT FOTO MAGNUS SANDBERG

DET SYNS PÅ fasaderna på flera av de gamla 1700-talshusen i lutningen ner från Pryssgränd en bit att de sanerat och målat över en hel del klotter och graffiti genom åren.

Två olika sorters stenläggning – kullersten i körbanan, större rektangulära stenar närmast fasaderna och en liten avrinningskanal mellan.

I hörnet Maria Trappgränd en vit barnvante på ledstången.

Enligt ankar Slutet i änden av den bärande balken som är synlig på fasaden bör huset med viss säkerhet kunna dateras till cirka 1850-talet.

Två bruna trädörrar uppslagna, fyra pollare, på andra sidan gatan upphöjd

mellan husen liksom en trädgård bakom ett rött staket. I korsningen Bellmansgatan drygt meterbred stenläggning lagd som gångstråk i korsningens olika riktningar.

Under gångbron upp mot Bellmansgatan, under tak mellan trappstegen in till lokalen och ett bågfenster, står ett lågt rött bord med en svart stol intill på bordet en stor lykta med glascylinder runt.

Höjden under bron över Bastugatan är 4,1 meter.

PÅ DET RÖDA planket vid Blecktornsgränd, en skylt under i emalj med annat typsnitt och pil som pekar

in mot Monteliusvägen. Två cyklar lutade mot planket och muren.

På staketet mittemot vid S:ta Maria Magdalena Förskola en skylt med texten "Sänk farten, lekande barn" till höger om grinden. Skolgården tom.

Den gröna, höga porten i det röda planket till nummer 22 är stängd, trädgården bakom omöblerad och tom i väntan på våren.

På samma sida, på andra sidan husen vid nummer 26 med sina skorstenar med sirlig plåtutsmückning, lvar Los park. På skylten står: "Lekplatsen ägs och sköts av Stockholms stad". På andra sidan staketet gör sig en färdiglekt patrull

varselvästade handkompisar klara för att öppna porten och korsar gatan på väg tillbaka till sin förskola – frökornarna räknar och kontrollerar.

Konstnären Tore Svae har inrett lekparken.

I porten rakt över gatan bodde och arbetade författaren Ivar Lo Johansson i femtiosex år, från 1934 till sin död 1990 – han bodde i en lägenhet och arbetade i en annan på fjärde våningen, med utsikt över parken.

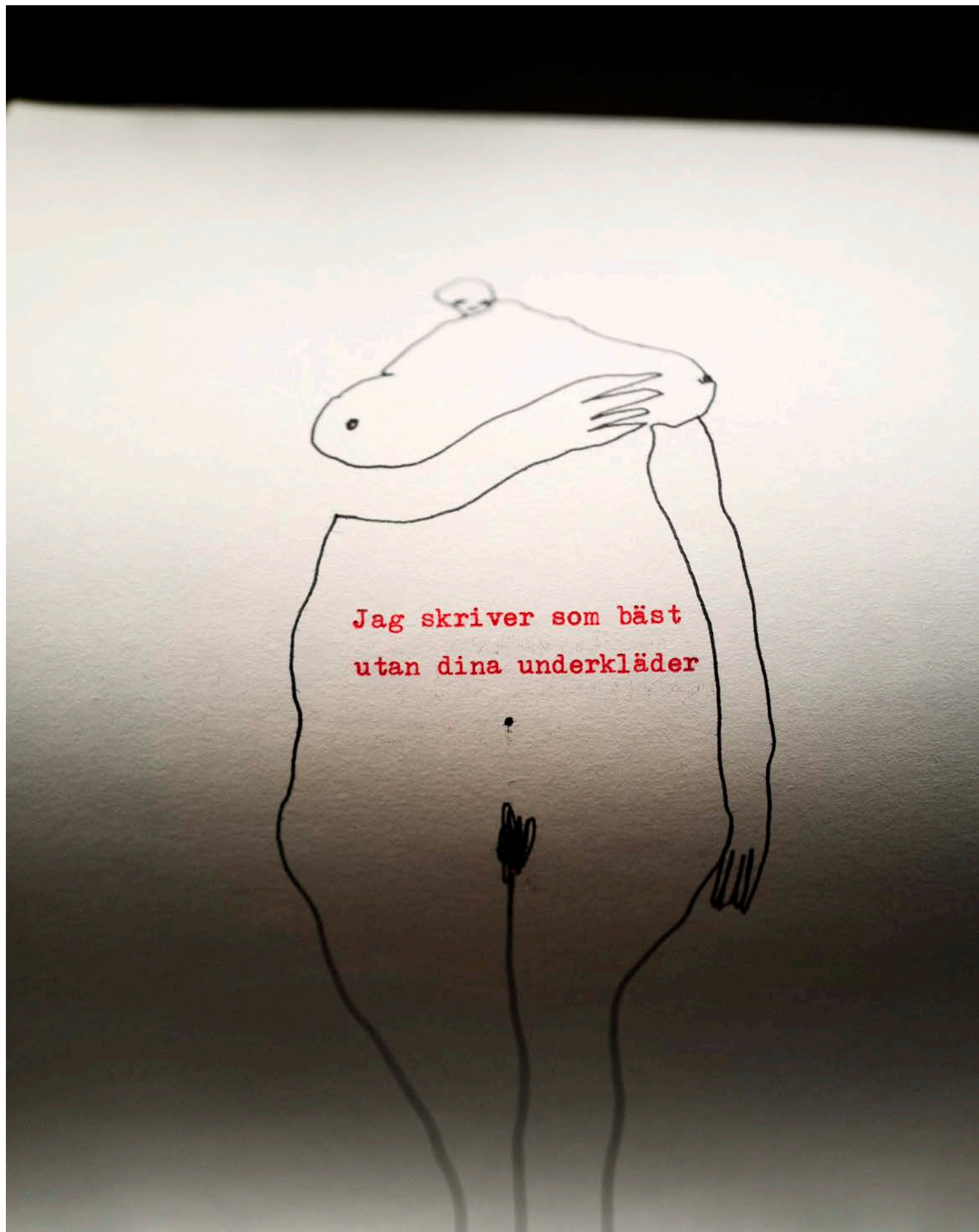
PÅ VÄNSTER SIDAN byggmaterial inför tre orange koner. Sex lastpallar gatsten i två våningar.

Porten till garageutfarten vid num-

mer 43 gjord av smide – siluetten av två smygande katter, och liksom en sol och strålar från den bakom dem. Utfart hela dygnet.

En torkad blomkrans på porten till nummer 44. En kvinna i svart jacka och kängor kränger av sin grå rygsäck medan hon slår numret på porttelefonen, efter några sekunder buzzas hon in och stänger porten noga bakom sig.

Övervintrade klängväxter vid en dörr. Från Kattgränd kommer brevbäraren gående i kortbyxor, han har lämnat sin vagn stående runt hörnet på Bastugatan och lägger tillbaka lite outdelad post i den innan han kör vidare. 📧

Det är ändå ett tak

Maria Hagström

En skurmopp i ett hörn, intill en halv dörröppning där en balkong kan skimmas. En halv diskbänk och två skåpluckor. En korridor där mest taket syns. En liten bit av ett grått golv och en bit gul vägg. Övre halvan av ett kylskåp, en öppen frys och en del av taket. Ett tomt hörn av ett rum. En halv vägg, en dörr och en hel del av taket. Ett handfat och en spegel. Halva garderober och mycket av taket. En bit kakelvägg.

Tio foton av ett eventuellt framtida hem. En digital visning. Jag vet ändå inte hur något rum ser ut. Men taket verkar i alla fall ok. Ska jag svara ja? Jag messar brorsan och frågar. "HAHAHAHA har fotografen ätit 350 svampar?" svarar han.

Visningen känns som ett skämt. Vem är det som skämtar? Bostadsförmedlingen säger att det är hyresvärden som skickar bilder till dem, hyresvärden säger att det är nuvarande hyresgäst som tar bilder, men ibland struntar de i instruksiona och bryr sig inte.

Att de här bilderna ens skickas ut till bostadssökande känns som ett hån. Men alltid är det någon som tackar ja. Folk står i kö för att få tacka ja. Det vet ju alla. Varför anstränga sig?

Hyresvärdens villkor: "Det är ditt

ansvar att undersöka bostadens standard och utformning. Tänk på att du accepterar bostaden i befintligt skick". Vilket skick?

UNDER CORONAPANDEMIN HAR de fysiska visningarna av hyresrätter försvunnit. Jag fattar, det är någon som bor där. De flesta lägenheter har visats via bilder, i varierande kvalitet. Vissa har endast visats genom en planritning och skriftlig info. Då känns det ändå tacksamt att få ta del av ett tak.

"HAHAHAHA har fotografen ätit 350 svampar?"

Text i hyresannons: "Fastigheten är byggd 1996. Ytskiktrensovering är utförd. Det finns endast förråd i bostaden".

Text i en annons för en bostadsrätt på gatan intill: "Makalöst hem i ett iögonfallande skick. Bästa läget. Projicerande ljusflöde. Optimal anslutning till allrummet. Soldränkta balkong i sydväst, med vy mot växtlighet som om sommaren slår ut i färgsprakande blom".

Min pappa säger att visningen är oproffsig och att jag bör få nya och bättre bilder av hyresvärden. Min

pappa bor i Övik. Men det här är Stockholms hyresmarknad. Jag en av 700 000 i bostadskön.

Men jag ska inte gnälla. Jag har redan en hyresrätt, jag vill bara flytta till en större. Vissa skulle bli glada över en osedd bostad. Inte har någon råd att bry sig om soldränkta balkonger eller projicerande ljusflöde om den saknar kontrakt, saknar kontantinsats, saknar fläckfritt register.

NU HAR ÄNDÅ fysiska visningar av hyresrätter börjat dra igång igen,

även om inte alla hyresvärdar hängt med. Det blir värdigare, det är bra. Jag har ju inget emot hyresrätter – tvärtom. De borde vara väldigt många fler.

Desperationen skulle avta.

Då tror jag inte att bilder på halva väggar och ett tak skulle finnas. Kanske ökar statusen och gapet mellan de olika rätterna minskar.

38 foton av någons framtida köpta hem. En svalkande dryck på den soldränkta balkongen och en filt perfekt slarvigt lagd över stolen. Ljusa och snyggt nystylade rum. Ett litet bord uppdukat på den välbäddade sängen. Med marmelad, kaffekoppar, en liten blomvas.

Bor man här får man frukost på sängen.

Bor man i hyresrätten får man moppa golvet. 🍷

Vad påverkar flyktingars psykiska hälsa i mottagarlandet? Det har Hélio Manhica, doktor i folkhälsovetenskap, tagit reda på. Han anser att förra flyktingvågen kan ses som en läxa – Sverige kan göra bättre.

TEXT MARIA HAGSTRÖM FOTO MAGNUS SANDBERG

KUNNA TA EMOT

ngen mår bra av att vara flykting.

Att behöva lämna sitt land, se sitt hus bli bombat, kanske förlora familjemedlemmar, ta långa och farliga flyktvägar – det är inte svårt att förstå att det skapar psykisk ohälsa.

– Sverige kan inte göra nåt åt vad människor varit med om i hemlandet, men Sverige kan göra allt för att de ska må bra här, säger Hélio Manhica, doktor i folkhälsovetenskap på Karolinska institutet.

I samband med flyktingvågen från Syrien ville han förstå den psykiska ohälsan bland flyktingar. Hur mår de i Sverige?

2017 kom hans avhandling där han identifierade vilka risk- och skyddsfaktorer i mottagarlandet som är avgörande för hälsan och för en bra etablering i samhället.

– Jag hoppas att vi kan ta den kunskapen och förbättra integrationen för nya flyktingar. Vi bör ta den senaste flyktingvågen som en läxa, vi lärde oss mycket efter den.

Hélio Manhica säger att en känsla av frihet ofta är det första en person på flykt känner vid anländande till Sverige.

– Men att komma till ett nytt land är krävande, särskilt om det är en lång asylprocess. De som kom 2015 fick ibland vänta i två år på att få veta om de skulle få stanna. Det är en riskfaktor och inte en skyddande faktor, även om man är i Sverige.

FYRTIO TILL SEXTIO PROCENT AV DE SOM MÅR PSYKISKT DÅLIGT I SVERIGE SÖKER INTE VÅRD.

Den psykisk ohälsa förvärras också av osäkert boende, byte av boende och att inte ha möjlighet att studera eller jobba. Och tvärtom är det skyddande att få stöd och sedan få möjlighet att etablera sig i samhället.

– Det handlar inte bara att ta emot människor med öppna dörrar, det handlar om att ge människor möjlighet att må bra

här och känna sig som en del av samhället.

Han påpekar att det i nuläget, i slutet av mars, inte finns någon tydlig policy för hur flyktingar från Ukraina ska tas emot.

– De ukrainare som kommer hit vet inte vad som ska hända. Det finns mycket solidaritet, men är det kortsiktigt eller långsiktigt? Var ska man bo? Det är många frivilliga som tar emot flyktingar, men hur länge och vad betyder det att bo där? Ska man gå igenom hela asylprocessen? Det är väldigt otydligt. Det kan skapa mycket oro och ångest.

DEN SOM ÄR asylsökande har rätt till vård, men Hélio Manhica har sett i sin studie att många nås av vården för sent, först när den psykiska ohälsan har blivit kroniskt och de riskerar att hamna inom slutenvården eller utveckla alkohol- eller drogberoende.

– Fyrtio till sextio procent av de som mår psykiskt dåligt i Sverige söker inte vård. När det gäller flyktingar antas siffran vara högre.

Det finns en del hinder, bland annat inom psykiatrin, menar han. Själva organisationen, avsaknad av information på rätt språk ►

eller brist på kulturell kompetens.

– Den kulturella krocken kan spela roll. Det kan leda till fel diagnos eller att du inte ens får en diagnos. Det är många som inte lutar på personalen inom psykiatrin. Om man ska få en diagnos måste man våga berätta om alla sina symptom och öppna upp sig. Man förstår inte varandra och det handlar om mer än själva språket.

Han påpekar att flyktingar kanske inte heller vill visa att de mår dåligt av rädsla att ses som en last för samhället i stället för en tillgång och därmed bli tillbakaskickad.

– Man vill visa att man är på väg in i samhället. Att man ska klara gymnasiet. Inte att man mår dåligt.

Många är också ovana vid att söka hjälp och psykisk ohälsa kan vara tabu. Det kan påverka vilket land man kommer ifrån.

– Forskning visar att de som till exempel kommer från Somalia inte söker öppenvård. De har ökad risk att senare hamna inom sluten- och tvångsvården.

De som är från Iran söker däremot öppen-

vård i ganska hög grad, likaså personer från Europa som är mer vana vid ett fungerande sjukvårdssystem.

– Jag växte själv upp i ett land i krig, Mozambique. Vi pratade aldrig om psykisk ohälsa där. I många länder är det stigmatiserande.

Hélio Manhica kom till Sverige i vuxen ålder, långt efter krigets slut. Han menar att det finns en stor skillnad mellan hans situation och de som har tvingats fly.

– Jag drömde om att prova nåt nytt, jag var inte tvungen att lämna mitt land. Då är det klart att min resa hittills i Sverige har blivit bättre än många andras, det går inte ens att jämföra med nån som varit tvungen att lämna allt. Jag valde själv och jag hade redan ett socialt nätverk här.

OM EN PERSON inte får hjälp med sin psykiska ohälsa är risken att det leder till utanförskap.

– Och utanförskap kan leda till kriminalitet. Allt hänger ihop, säger Hélio Manhica,

som i dag främst forskar om arbetslösa unga och hur den relativa fattigdomen är kopplad till narkotikaberoende och brott.

– Kriminalitet är kanske valfrågan nummer ett i år. Men man bör kolla på riskfaktorerna. Vad är viktigt för framtiden – högre straff eller att sysselsätta unga?

Vad bör Sverige göra annorlunda nu jämfört med under förra stora flyktingvågen?

– Det måste finnas bättre samarbete mellan olika aktörer. Tillfälliga uppehållstillstånd är inte optimalt. Det skapar ångest och otrygghet. Asylprocessen bör kortas ner, det är avgörande för hälsa och etablering. Många vill ju skapa en vardag och vara med i olika arenor i samhället - sport, kulturföreningar, arbete.

Han påpekar också att det är viktigt att se flyktingar som individer och inte en homogen grupp. De har olika behov och förutsättningar.

– Se till att först screena hur en människa mår. Jag kan inte ge dig ett etableringsprogram om du inte mår bra. Jag kan inte tvinga dig att gå i skolan om du bara gråter där. Jag kan inte kräva att du ska lära dig svenska på sex månader om du precis har förlorat din son. Screena först och se till att de får hjälp. ☺

HÉLIO MANHICA GÖR: Doktor i folkhälsovetenskap. 2017 kom hans avhandling om psykisk ohälsa bland unga flyktingar. I dag undervisar han om migration och hälsa och forskar om unga som saknar jobb och som hamnar i narkotikamissbruk och kriminalitet.

Just nu!

x2

Alla gåvor
dubblas.

Akut: Nödläge i Ukraina!

Scanna QR-koden eller swisha ett nödpaket till 123 036 3531.

Just nu flyr barn och familjer i Ukraina för livet undan striderna. Läget är akut och oförutsägbart. Liv står på spel. Trots osäkerheten stannar UNHCR kvar, ger skydd och delar ut livsviktig nödhjälp.

Nu behöver vi ditt stöd för att hjälpa fler. **Swisha en gåva till 123 036 3531** eller scanna QR-koden med Swish-appen i din mobil. 370 kr kan räcka till ett nödpaket. Alla gåvor dubblas av Akelius Foundation under mars.

Sverige för

UNHCR
FN:s flyktingorgan

MED EGNA ORD

KORT SAGT & POESI

Pyramiderna

● Det finns somliga som undrar hur den översta stenen kom upp på pyramiderna? Jag säger då – skit i det.

Min motfråga blir – hur fick man upp klockarna i Stockholms stadshus?

DAGGE

Hörlurar

● Har du glömt hur fågelsång och gatumusikanter låter? Prova att inte sätta in hörlurarna under en hel dag så kommer du bland annat höra att stadsfåglarna börjat låta som våra mobilers väckarklocksalarm låter.

TESS

Våren

● I dag skiner solen och det blir varmare och varmare. Snart är nog snön borta och trottoarerna torra. Då slipper vi halka på isfläckar och uppsöka sjukhus. Därför är det så skönt med våren och sen kommer sommaren efter det och det ser jag fram emot.

Nu är det mars och det är ganska svårt att sälja tidningen. Det är ju självklart att vi måste hjälpa krigsbarn och vuxna och då står många människor över att köpa tidningen.

Det har jag stor respekt för. Vi måste tänka på att både barn och vuxna sitter och tittar på nyheter. Jag både vill och inte vill veta för jag tycker det är så sorgligt att dom ska behöva ha sådant helvete rent ut sagt. Men vi ska ju hjälpa till och ge pengar och det är ju en bra grej. Så dom får lite hjälp från Sverige.

LENA FREIJ

**FÖLJ
OSS PÅ
INSTAGRAM**

@situationsthlm

Min stroke

● Den 31 september 2019 var jag hemma hos min före detta man och sov över hos honom. På morgonen vaknade jag av att jag kände mig mycket yr i huvudet och känslan i min högra arm var helt borta. Jag kunde inte alls röra mig. Jag fick panik. Tack vare min livserfarenhet kunde jag ändå behålla ett visst lugn i situationen. Min före detta man ringde genast efter en ambulans som körde mig i ilfart till Karolinska sjukhuset. Sjukhuspersonalen röntgade omgående min hjärna med en MR.

Då upptäcktes genast en propp på högra sidan av hjärnan. I 6 månader innan min stroke/ blodpropp så utreddes jag av min husläkare på Bromma vårdcentral för högt blodtryck.

Två månader innan min stroke skickades jag på remiss för utredning om misstänkt hjärtfel till Aleris på Folkungagatan.

Efter undersökningar där så sade sjuksköterskan till mig att jag lider av högt blodtryck. Detta ska ju sedvanligt rapporteras i remissvar som alltid. Som enligt Hälso- och sjukvårdslagen måste skickas tillbaka till remitterade ansvariga husläkare som sedan i sin tur ansvarar för att kontakta sin patient.

Det vill säga i detta fall mig. Detta meddelades aldrig till mig av min ansvariga läkare. Nu känner jag mig utmattad så jag fortsätter min berättelse i nästa nummer.

Vänligen,

TOINI, KLARABERGSGATAN

Rent i templet

● Stormen lättar å jag har planer. Maten mättar, Gud min partner. Rent i templet, inga sprutor. Går kamikaze, full av ruter. Friden saknas, mer sne än glader, allt jag ser ger bara spader. Saknar den fredligt himmelska friden. Ser död och krig och profetiskt i tiden. Hoppas dock på flush i hjärter å Guds kontroll var fot jag sätter. Stänger av tv:n den väcker mordlust. Andetag... tar himmelsk pust. Kompromiss av krigsavståndet innan check-in av förståndet. Har bättre planer än ryss på volley, utgångsdags, ditt jävla koll!

TOMAS 405

Friande av två

● Du själar mig och jag älskar dig när du med blyga sträva händer mjukar mina stela muskler.

Mina ögon sluter sig och vänder sig mot universum.

Stjärnbelyst rymd, ett rum av tvåsamhet en varlig lek.

Som lossnande partiklar som lysande raketer ett friande av två.

LO

Mumie

● Som mumie inbunden hårt lindad mot kyla,

ögonen ser genom snöblåst att handen vinkar,

läpparna spricker i ett leende som enda kontakt.

Ändå så oerhört lycklig

LO

ILLUSTRATION AV LO

Skäms på er

ANNEK

denna pandemi och anser därför att jag har en hel del att tillföra. Jag togs in med ambulans och låg i respirator i lite över ett dygn. Därefter fick jag dubbelsidig lunginflammation.

Personalen på Sös gjorde verkligen allt de kunde men det som verkligen märktes var att det fattades både vårdbiträden samt läkare och sjuksköterskor och att de knappt hann sätta sig innan någon stackare behövde hjälp. Efter IVA hamnade jag på MIVA där sjuka men inte dödssjuka vårdas. Där var det nästan ännu större kaos.

Jag har en fråga till er politiker. Hur många gånger har ni besökt dessa överarbetade vårdbiträden, sjuksköterskor samt läkare? Enligt min uppfattning inte många. Skäms på er.

Var denna regeringskris nödvändig just nu?

MAGDALENA HINDRIKES

● Dessa ord riktar jag till de politiker som har sett till att vårt älskade fosterland är ett av de samhällen som enligt min mening skött denna pandemi på ett katastrofalt sätt. Medan sjukvårdens anställda sliter häcken av

sig och det ständigt fattas personal på så gott som samtliga avdelningar inom vården hänger sig våra "ärade" politiker sig till ett politiskt maktspel. Är detta rätt i dessa tider? Emellertid fick jag en större respekt för

Stefan Löven då han klev av statsministerposten och satte Sverige före sin egen ambition. Ibland undrar jag om de egentligen har tänkt igenom hur vi skulle sköta denna pandemi? Självt är jag en av de drabbade i

Polismuseet

EN STÖRRE UPPGIFT

Om polisyrkets

VÄXLANDE VARDAG

Premiär 23 april

Kvinnofridslinjen är en stödtelefon för dig som är utsatt för hot, våld eller sexuella övergrepp.

Ingen fråga är för liten

020-50 50 50

Kvinnofridslinjen

VILL DU VETA MER? BESÖK GÄRNA KVINFOFRIDSLINJEN.SE

Kvinnofridslinjen drivs av Nationellt centrum för kvinnofrid vid Uppsala universitet och Akademiska sjukhuset på uppdrag av regeringen.

Det som inte syns

De djupaste ärren i Ali Boulala är de som inte syns. En natt i Melbourne 2007 körde han motorcykel full, kraschade, vännen som satt bakpå dog, själv hamnade han svårt skadad i koma i flera månader. Tillbaka i Sverige, deporterad från Australien efter avtjänat fängelsestraff, blev han till slut tvungen att välja – livet eller döden. Han valde livet. Och nykterheten. För det fanns inget annat sätt att lära sig leva med skulden. Nu kommer dokumentärfilmen *The Scars of Ali Boulala*.

TEXT **ULF STOLT** FOTO **ANNELI HILDONEN**

F

ÖRMIDDAG PÅ KULTURHUSET.

Ali Boulala befinner sig tämligen bekvämt nedhåll i en röd soffa i personalrummet några trappsteg ner bakom en dörr innanför informationsdisken på gatuplanet. Ibland sträcker han ut sina smala ben under det låga bordet och växlar lite position på dem, ibland låter han det högra benet vila korsat ovanpå det vänstra.

Sedan 2014 är Kulturhuset hans arbetsplats. Vilket det blev av en slump.

Det året anordnade de en utställning om svensk skejtboardhistoria från 1970-talet och fram till nutid. I något ärende ringde de från utställningen till skejtparken på Fryshuset.

– Jag råkade vara där precis då, för de höll på med en annan dokumentär om mig, en ren skejtdokumentär gjord av en kille från USA. Jag känner en på Fryshuset som hade en del material från när jag var liten som jag skulle hämta, precis då ringde de. Då frågade de om jag ville jobba med skejtutställningen i tio dar. Sen dess har jag varit kvar.

De ringer in honom om någon är sjuk eller vabbar eller det behövs extra personal.

– Jag är guide eller värd eller vad det heter – kollar att folk har biljetter och berättar om utställningen. Nu kommer en utställning

Jag häktades, men sen släppte de mig för vi skulle åka från USA och när vi sen åkte deporterade de mig.

med en finsk fotograf, då är det perfekt att jag talar finska.

Finskan har han från sin mamma Raija. Han talar också engelska, tar sig fram på franska helt ok och han bodde så pass länge i Barcelona och skejtade under sin tid som professionell, att han lärde sig både spanska och katalanska hyfsat.

– Nu på sistone, på grund av corona och folk har barn... Vet inte riktigt hur mycket jobb det blir, men ganska ofta.

Han har precis sagt det när en person kommer in i personalrummet, får syn på Ali Boulala i soffan, pekar på honom och frågar: "Perfekt. Där är du ju. Kan du jobba några timmar?". Ali Boulala pekar på bandspelaren på bordet, förklarar att han är upptagen. Kan han jobba efteråt? Han nickar. "Bra, kom upp till mig sen så kollar vi på det". Han rycker på axlarna och ler.

– Du ser, så där går det till när jag får jobb, det bara händer. Jag är gigeekonomi.

Anledningen till att bandspelaren på bordet gör anspråk på hans tid är för att dokumentärfilmen *The Scars of Ali Boulala* nu går upp på Victoria på Götgatan och på 17 andra biografier i Sverige, efter att ha gjort sitt varv på internationella filmfestivaler.

– Den är ju som ett konstverk, så ser jag på den. Jag har bara sett den en gång, i Paris. Jag kände att jag inte vill sitta hemma och nöta och kolla på alla fel jag hittar... jag blev imponerad, den är väldigt snyggt ihopsatt. Det känns som att man kan se den flera gånger.

The Scars of Ali Boulala har visats på filmfestivaler i Berlin och Polen och Ryssland, de har presenterat filmen i Bergen och i Bryssel och Sevilla och ska till Köpenhamn senare.

Tyvärr kunde de inte åka till världspremiären på Tribeca filmfestival i New York. Både Ali Boulala och regissör Max Eriksson var inbjudna att presentera filmen där, men då Ali Boulala deporterades från USA i sena tonåren kan han inte återvända dit.

– Jag blev tagen av polisen för att jag gick mot röd gubbe, och hade en öl i handen och var minderårig. Så det var flera olika brott. Jag häktades, men sen släppte de mig för vi skulle åka från USA och när vi sen åkte deporterade de mig, tror de kryssade mitt pass eller nåt. Det ligger nog för alltid kvar i nåt system.

FÖRSTA GÅNGEN ALI Boulala såg någon åka skejtboard var på Mallorca 1998, när han och hans bror Omar såg några som skej-

När jag var fjorton var det en skejtbutik i stan som ville sponsra mig, så det var fyra års nötande, sen blev jag sponsrad.

tade under en semesterresa. De hade flyttat från Bromma då och bodde i Birkastan och började åka ganska snart därefter på en parkering och på en lastkaj med slipad cement under tak.

– Den låg nära Norra Stationsgatan, nästan nere vid Prisextra. Det var ju ett dött område när vi bodde där. Men det var mellan typ Birkagården och Prisextra, i det området, minns inte om det var Norrbackagatan eller Gävlegatan. Vi skejtade på en innergård vid Gävlegatan också som vi hittade.

Det som öppnar upp skejtandet och gör att man kan ta sig runt på brädan och utforska sin omgivning är när man kan utföra en Ollie – enkelt uttryckt snabbt kicka ner bakdelen på brädan i marken med den bakre foten och samtidigt hoppa upp och få brädan att hoppa efter, kunna styra det med fötterna.

– Jag minns inte första gången jag lyckades göra en Ollie, det är kanske nåt man faktiskt borde minnas... Men efter att tag så fattar hjärnan det där och det blir per automatik.

Ali Boulala åkte jämt, nötte trick och kollade skejtfilmer och hittade snabbt en egen åkstil – teknisk, våghalsig, rinnig och lite modigt yvig i balansen – och blev ett namn som de flesta som hängde lite för mycket i en skejthall kände till.

– När jag var fjorton var det en skejtbutik i stan som ville sponsra mig, så det var fyra års nötande, sen blev jag sponsrad.

Två år senare satt han på planet till USA, på väg att bli professionell åkare. Vilket innebar att spela in skejtfilmer, åka jorden runt, bli karaktär i ett videospel, designa skor och brädor, åka uppvisningar, skriva autografer och dessvärre också en möjlighet att kunna leva så laglös och ▶▶▶

intensivt och utflippat – med mycket droger och alkohol – det bara gick.

– Jag åkte iväg på en resa och kom aldrig riktigt tillbaka – eller aldrig, jag kom tillbaka hit 2010.

Med planet från Australien, eskorterad av tre kriminalvårdare, deporterad efter att ha avtjänat drygt två år av ett fyraårigt fängelsestraff för att ha kört motorcykel berusad och för vållande till annans död.

Innan dess hade Ali Boulala – inte minst via skejtfilmen *Sorry* och den osannolika ollien utför 25 trappsteg bakom ett hotell i Lyon – blivit legendarisk.

Han var en helt unik skejtare. Världsunik. Men också för sitt måttlösa leverne med och utan skejtboard, sin klädstil – tigha svarta jeans, linne och väst – och sin våghalsiga och coola attityd till skejtandet, som hade mer gemensamt med Sid Vicious än Tony Hawk.

– Det var jag och en kompis i USA som bröt den pösiga trenden, vi började ha tigha svarta jeans i stället, det gick lika bra att åka ändå. Vi hade tröttnat på att alla såg likadana ut. Sen blev det att alla såg likadan ut, fast åt det hållet i stället.

Han har alltid varit, och är, intresserad av mode och stil, men vet inte riktigt var det kommer från.

– Min mamma har sagt att jag hållit på så där sen jag var liten, att jag brukade mäta mina strumpor med måttband så de var lika långa, perfekt uppdragna på båda benen. Jag minns inte det, men det låter helt rimligt, som nåt jag verkligen skulle kunna göra.

Trappan i Lyon hittade de när de bodde på hotellet intill i samband med att de

spelade in en skejtfilm.

– Som skejtare kollar man alltid när man är i städer vart man kan åka, utforskar området. Då kom nån och sa att det finns värsta trappan bakom, och vi gick dit och kollade. Flera år senare filmade vi videon *Sorry* och då var vi i Lyon och bodde på hotell och filmade – ”just det, den där trappan är ju här, ska vi kolla på det?”.

Ali Boulala gjorde tre försök. Alla finns filmade, brädan knäcktes i det första – på två ställen – han slog i ganska rejält i det andra försöket och efter det tredje sparkade han bort brädan i ilska och skadade foten.

Men han var först med att ens våga försöka hoppa ut där.

Jag hade inte så mycket livslust kvar då, jag sket i allt, så jag var inte ens rädd.

– Den är så pass hög och brant som man behöver, det var det jag såg första gången jag såg trappan – det här kan gå. Men jag visste ju inte vad som skulle hända när jag landade från så hög höjd.

Ali Boulala och gänget från Flip Skateboards drar runt i världen. Det finns en hel del scener i filmen där de kör bilar och motorcyklar och har fyrverkerikrig och klättrar

på bensinmackstak och käftar med folk och super och knarkar och är allmänt och dumdrigt oaktsamma om sig.

Att det till slut kan kommas att ske något riktigt allvarligt känns nästan oundvikligt.

Natten till 7 mars 2007, efter en dags foto-graferande och festande, bestämmer sig Ali Boulala och hans vän, den åtta år yngre australiensiske skejtaren Shane Cross, att de ska ta Alis mattsvarta Suzuki GS 1100 och åka runt lite i kvarteret i stadsdelen Fitzroy North i Melbourne.

Båda har druckit en hel del.

Ali Boulalas dåvarande flickvän Amanda kastar till dem hjälmarna, men de sätter dem inte på sig utan kör iväg. I korsningen Rae Street och St Georges Road South kör de in i väggen till Tramway Hotel. Shane Cross avlider några timmar senare på sjukhus. Ali Boulala får motorcykeln över sig och skadas svårt, ligger i koma i flera månader, men överlever. Med både fysiska och mentala men för livet. Och en bottenlös sorg och skuld över att ha dödat sin vän.

– Det enda jag sa vid rättegången var guilty.

Efter tre rättegångar döms han och förs till fängelset.

– När jag satt på det stora häktet i Australien – det var precis som man ser på film. Men jag hade inte så mycket livslust kvar då, jag sket i allt, så jag var inte ens rädd. Det var nog en hjälp att jag mådde så – ”jag förtjänar det här, jag har inget att leva för, hoppas nån dödar mig”. Men det var ingen som gjorde nåt.

NÄR HAN KOMMER hem från Australien bor han i sin brors lägenhet på Metargatan på Södermalm. Hans pappa äger restaurang El Amir på Gamla Brogatan då, så han är där och hjälper till, diskar ibland, hans bror jobbar där också.

– Jag mådde inte så bra, men det maskerade jag med att dricka, utan att tänka på att det var det jag gjorde. Jag reflekterade inte över varför jag drack. Det var en misär, en jämn och stabil misär. Det fanns lite struktur runt mig, jag hade nånstans att bo, men misären var i min egen hjärna.

Att han blev nykter hade egentligen ingenting att göra med att han ville sluta dricka. Men en dag mådde han så dåligt att han inte ville leva längre så han sökte hjälp på psykakuten, och fick av en väns mamma tipset att ”du kan gå hit klockan 18.30 i dag, då är det möte”. Det var ►►►

Den första Ollien utför de 25 trappstegen i Lyon.

OLIVER CHASSINOLE

Hunden Peggy är döpt efter
Al Bundys fru i tv-serien
"Våra värsta år".

ett tolvstegsmöte.

– Jag tänkte att ”va fan ska jag göra här?”. Efter nästan tre månader där jag höll mig nykter började jag märka skillnad i mitt mående. Det var inget jag var beredd på, det var lite som en chock faktiskt – ”jaha, är de här människorna nyktra, är det det som är grejen?”.

Han tog en dag i taget.

– Men jag tror inte jag skulle vågat ta steget från början om jag visste vad jag gav mig in på. För det var plågsamt i början, de första tre månaderna var ett helvete vad gäller allt. Allt jag hade abstinens, traumat att ha dödat min kompis, allt pekade bara på att fortsätta dricka, eller ta livet av sig. Eller att testa det enda jag inte testat – att vara nykter.

I en scen i filmen går han på Mäster Samuelsgatan med sin hund i koppel, och i en voice-over – rörande ärren han bär – hörs hans röst: ”Jag har accepterat det, lärt mig leva med det, att det alltid ligger där, skulden jag känner för det som hände.”

Han ser det som att det är en del av straffet han fått, att lära sig leva med skulden av att varit delaktig i det som hände som ledde till sin väns död.

– Jag försökte ta bort det med knark men det gick inte, det finns i min hjärna, i mitt samvete. Och det kommer inte försvinna, kan inte försvinna.

Hunden Peggy är en viktig medpassagerare i livet för Ali Boulala. När han skilde sig från sin fru Amanda för några år sedan beslöt de att ha delad vårdnad om hunden.

– Vi skrev på extrabladet att vi ville ha delad vårdnad om Peggy. Sen fick vi svar från tingsrätten att de inte kan ta beslut om delad vårdnad rörande en hund. Så vi löser det själva. Men det finns ett officiellt papper på att de inte kan besluta om det. Det är lite kul att de dömt så.

Varför heter hunden Peggy?

– Vi hade några namn vi diskuterade, Betty var ett av dem men min kompis Dustins hund heter det, så vi kunde inte ta det. Så det blev Peggy. Jag minns inte exakt nu vad bakgrunden var, vi ville ha nåt kort med två stavelser. Jag tror det kommer från Peggy Bundy i ”Våra värsta år”.

DET FINNS EN kort sekvens i filmen när Ali Boulala spelar piano. Och ovanpå hans pianospel har Warren Ellis (spelar med Nick Cave, skrivit boken *Nina Simones Gun*, red. anm) lagt en spröd och gnisslig violinslinga.

Att Warren Ellis skrivit filmmusiken är smått sensationellt och beror på att en av Ali Boulalas skejtvänner kände honom ”och han dök upp på nåt Zoom-möte och sa att han gör det”.

– Det är det coolaste i filmen, att han spelar violin över mitt pianospel.

Musiken har alltid funnits där, sedan han köpte en gitarr i Australien under en av skejtturnéerna och började lära sig. Han lyssnar på allt, ”från hiphop till Beethoven”, och skriver en del musik, mest på piano.

– De grejer jag själv gör, jag vet jag inte

riktigt vad jag ska göra av dem. Jag gör mest musik än så länge, inte så mycket texter.

– Jag spelar piano och spelar in det enkelt hemma på datorn. Bandet Hoffmaestro har en studio vid Gullmarsplan, jag fick spela in en liten pianoslinga hos dem, det var väldigt roligt. Men den vet jag inte heller vad jag ska göra med.

Ali Boulala är med i ett band, Ghost Boys, med bland andra rapparen Kitok från Jokkmokk.

– Vi har repat typ en gång bara. Han är ju artist och musiker på riktigt, han har dragit

Jag försökte ta bort det med knark men det gick inte, det finns i min hjärna, i mitt samvete. Och det kommer inte försvinna, kan inte försvinna.

ihop bandet, vi är tre till. Men de är också riktiga musiker.

– Nu är det mest han som gjort musiken, men jag har ju lite egna grejer, men vet inte om det skulle passa till just det här bandet.

HAN STRÄCKER PÅ sig, rättar till jackan, böjer undan skärpet på sina tigha, svarta byxor och visar sin broderade namnteckning på linningen. Han gör en del modelljobb och samarbeten – har bland annat designat en klocka och ett par solglasögon och en kläd-kollektion för ett svenskt skejtmärke.

– Jag köper inte mycket kläder. Jackan har jag fått från en butik jag gjort ett samarbete med. Chefen där berättade för de bakom märket att de gett mig en jacka och då sa de att de skulle ge mig en massa grejer från dem. De tycker jag var cool och jag tycker deras grejer är coola.

– Jag får ju en massa skit också, sånt som verkligen är fult och bara ligger i en låda sen. Men det här kan ju bli ett samarbete sen som kan ju ge lite pröjs. De verkar coola – jag läste lite om dem – och de har lite shock-value i sin grejer. För att få uppmärksamhet gjorde de en t-shirt med Curt Cobains självmordsbrev.

Hur mycket skejtar du i dag?

– Jag skulle inte säga att jag åker varje dag. Men det beror också lite på att jag jobbar här. En gång i veckan i alla fall, blir det. Då åker jag i inomhusparken på Fryshuset. Fanny som jobbar där låter mig skejta när det är stängt och ingen annan är där, det tycker jag är jävligt lyxigt.

Efter olyckan haltar Ali Boulala lätt på

höger ben. Och han märker av att han blir trött i huvudet av för mycket intryck på en och samma gång.

– Om jag varit i typ en affär med mycket av samma saker, som en stor matvarubutik med många gånger med grejer som ser likadant ut, då märker jag att jag blir trött. Jag får lägga mig och sova, vila lite.

– Och jag vet att jag upprepar mig, säger saker och frågar grejer, när folk svarar så inser jag att jag hört det förut, att jag redan frågat det här några gånger.

I filmen firas hans nykterhet efter ett

antal tusen dagar, han kommer dock inte på hur många tusen dagar det var de firade.

Ali Boulala sätter sig upp i soffan, lutar sig över bordet och tar fram sin telefon, svajpar omkring lite innan han hittar rätt app och öppnar den.

– I dag säger appen 3 144 dagar, det är åtta år och sju månader.

Han går på möten regelbundet och jobbar varje dag med sin nykterhet enligt de tolv stegen.

– Det är inget jag har gjort utan något jag gör. ☺

MED EGNA ORD

KORT SAGT & POESI

En sång om en tjej

● Kan det vara mig?
Välsignad i själen hon
seglade iväg över havet,
mot skyn och horisonten
och upp emot skyn.
Allt som var bra,
blev bara bättre.
Allt som var skönt,
det kändes som att
allt var jag.
Kunde denna tjej varit
mig?

ÅSIS

Det vackra Stockholm ler igen

● Våra fåglar har varit hungriga.
De har väntat tålmodigt länge.
De väntar på våra föräldrar,
gamla brukar komma med bröd,
våra äldre har stannat hemma.
Himlen är klarblå men dystert,
tomt och tyst på gatorna,
tyst och trist överallt.
Farväl har våra äldre ropat,
våra tårar har tagit slut
Vi är försiktiga och oroliga.
Vi måste bekämpa det ökända,
dödligt för våra älskade gamla.
Vi måste skydda våra äldre.
Vi ber och jobbar hemifrån.
Hur länge ska det vara?
Snart blir våra äldre fria.

Våra föräldrar är ute nu.
De matar små hungriga fåglar,
de är friska och glada,
kärlekspar pussas på öppna gata,
servitörer rör sig mellan borden,
det är mycket folk ute,
besökarna från världen är här.
Båtarna har kommit till hamn.
Kusken kör sin gamla droska.
Säljarna träffar sina kunder igen.
Fåglarna sjunger glatt och vackert.
Det var sant som sagt,
efter regn kommer solsken.
Det vackra Stockholm ler igen.

MIKAEL S

**FÖLJ OSS PÅ
INSTAGRAM**

@situationsthlm

Upprepande dyra läxor

● Jag har kämpat i många år mot två missbruk, alkohol och spel. De missbruken har ruinerat mig och var en stor orsak till att jag har gjort saker som jag skulle aldrig ha gjort om jag inte var berusad och pank. Som till exempel att sälja min lägenhet och min mark utan visning, vilket ledde till att de såldes billigt.

Utän alkohol skulle jag aldrig ha hamnat i fyllecell. Självklart hamnar man inte där om man inte är kraftigt berusad, men jag menar vad hade jag gjort för att polisen tog mig dit.

Spel är lika farligt som alkohol och droger. Det är säkert många som inte vet om att man kan spela bort hela sin lön, pension och förmögenhet på väldigt kort tid.

Vissa har tagit sig i kragen och tog åtgärder som till exempel att anlita en god man eller anhängig som sköter om ekonomin. En del har brutit mot lagen för att finansiera sitt missbruk och för andra var självmord den enda lösning.

Varje gång jag har hamnat i en fyllecell eller spelat bort mina pengar tänkte jag att det var sista gången jag gör ett sådant misstag och det får bli en läxa. Tyvärr, de här dyra läxorna har upprepats år efter år.

Nu är jag nykter och har inte druckit en enda droppe alkohol sedan

flera veckor, när det gäller spel har jag spärrat mig från att spela och kan inte ens spela på Keno eller Lotto, men tyvärr, jag har fått ett bakslag på en bingohall, där kan man varken spärra sig eller sätta en gräns.

MISSBRUKET HAR EN stark koppling till den psykiska ohälsan. Dricker man mycket och hamnar i konflikter med

behövde komma över det måendet med hjälp av spel och alkohol vilket ledde till att jag mår ännu sämre. Min slutsats är att missbruk och dålig hälsa har en stark koppling till varandra och det är därför de här dyra läxorna upprepas gång på gång.

Visst, man kan sluta själv med missbruk när man har fått nog och inte känner för att påverka hjärnan

Jag har frågat mig själv många gånger varför jag upprepar de här dyra läxorna som jag har lovat mig själv att aldrig upprepa.

familjen, arbetskollegor och myndigheter mår man dåligt psykiskt. Spelar man bort sina pengar mår man dåligt inte bara av fattigdom utan av skam och känslan att vara dum och intelligensbefriad.

Jag har frågat mig själv många gånger varför jag upprepar de här dyra läxorna som jag har lovat mig själv att aldrig upprepa.

Det var för att jag mår dåligt och

längre, vilket man kan jämföra med att bli frälst.

Det enda alternativ är att den drabbade får hjälp av vården, socialtjänsten och andra aktörer för att nå en stabilitet som innebär boende, jobb eller sysselsättning utan att behöva påverka hjärnan med tillåtna eller icke tillåtna medel som alkohol eller droger.

MIKAEL S

Att vara eller icke vara Socialist

● En natt vaknade jag av en ångest som för mig var helt odefinierbar. Plötsligt gick det upp för mig vad det handlade om.

Jag har alltid varit mer åt vänster än åt höger vad gäller vår politik här i Sverige. Därför kom jag på att ångesten berodde på att jag när väl skulle sätta mina egna barn i skolan så valde jag som förälder givetvis det bästa alternativet för mina barn.

I detta fall blev det en friskola i Örebro och den skolan var toppen. Jag försökte först med det statliga alternativet, men det visade sig att lärarna var undermåliga i både kunskap och pedagogik. Givetvis med ett eller annat undantag.

Det som fick mig att få sådan ångest var naturligtvis att jag

svikit mitt ideal och satt barnen i friskola, för mig kändes det som jag svikit den välfärdsstat som jag anser så urholkad efter många års moderat styre.

Min fråga är hur ska vi kunna bygga upp denna välfärdsstat igen så att vi får bra lärare att åter vilja komma tillbaka till våra statliga skolor? Vad gör det om vi får betala lite mer i skatt? Om vi får en statlig skola tillbaka som håller måttet och gör så att föräldrar som i mitt fall slipper svika sina ideal?

Då tror jag att många med mig skulle må mycket bättre. För som det nu ser ut är det många av oss som skriver det de tror på, på grund av att deras barn ska få bästa möjliga start i livet.

SOCIALISTEN MAGDALENA H

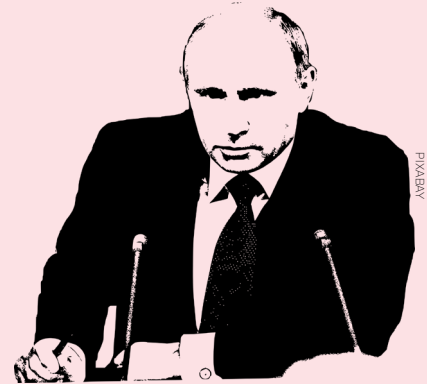
S:t Paulsgatan

● På Stadsmissionen strax ovanför Maria Magdalena Kyrka kan hemlösa och andra som lever i utanförskap äta god mat, spela bordtennis, sjunga på scenen.

Jag och min arbetskamrat Tess från tidningen sjöng Cornelis låt "Hejsan morsan, hejsan stabben", alltså den kända låten "Brev från kolonien".

Det blev mycket uppskattat av publiken. Personalen på Stadsmissionen är helt underbara. Kockarna gör fantastisk bra mat. Ni som har vägarna förbi på S:t Paulsgatan gör gärna ett besök på Stadsmissionen. Jag lovar att ni blir mycket nöjda.

TORBJÖRN SUNDIN

PIKABAY

Ett brev till Putin

● Nog med krig president Putin. Fick du goda råd från Peking? Vilken väg har du valt? Bomba, förstöra och döda barn, världen har lidit tillräckligt. Förluster, fattigdom, sjukdom och död, vilka råd fick du av Peking? Vill du alltid vara historisk som ledare eller diktatorisk? Ditt folk är redan isolerade, var det verkligen deras välja eller de hade inget val? Betrakta inte oss som svaga, vi kan skydda och försvara, vi är fredliga och rättvisa. Muskelnerna kan tröttna och försvinna. Med fred kan man vinna. Låt oss leva i sällskap du är kunnig i stort. Vilket misstag har du gjort?

MIKAEL S

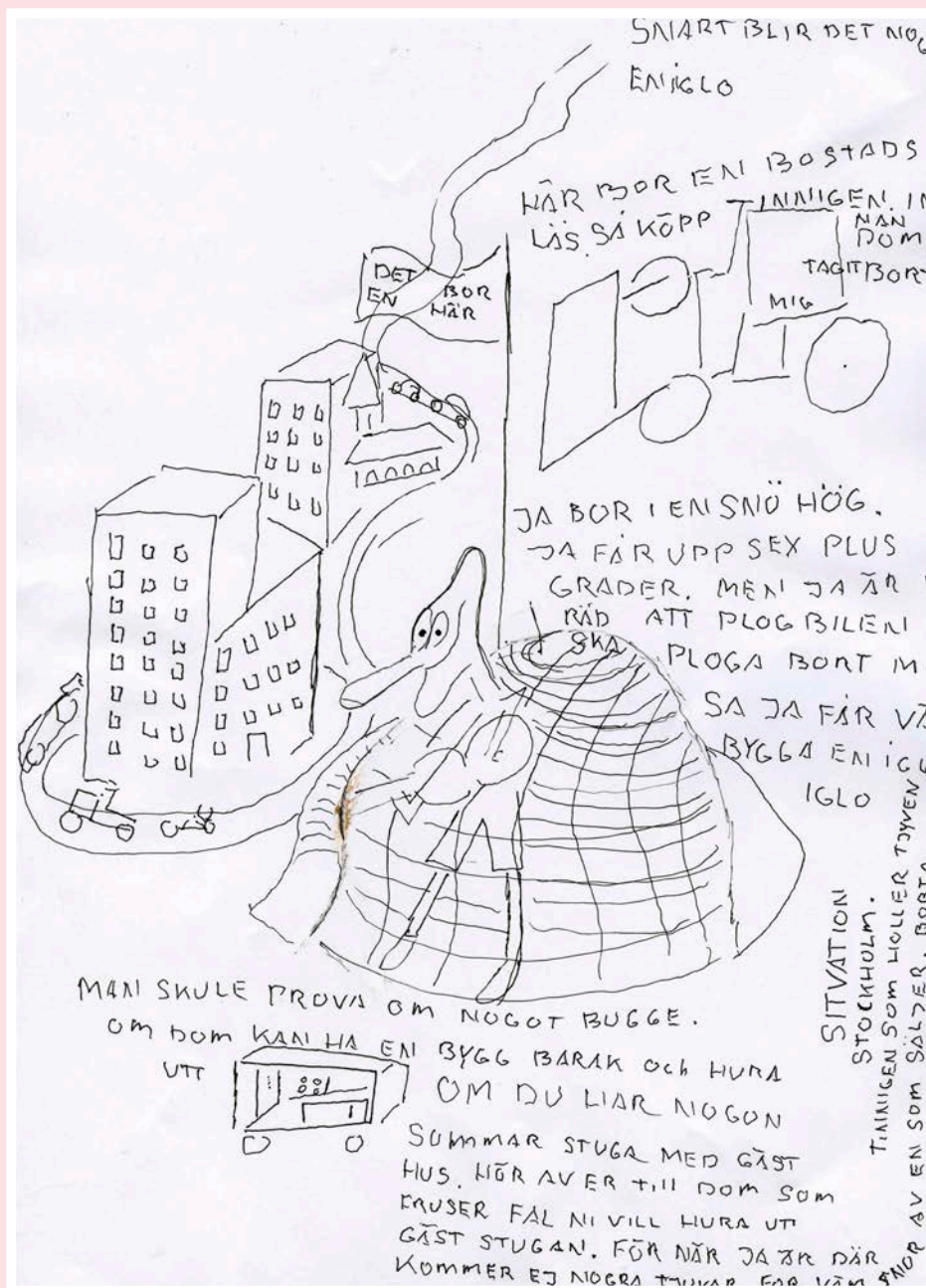

ILLUSTRATION: ÅKE LEISJÖ

Ekonomi

● Pengar. Jag undrar bara. Visst är det bra att Sverige hjälper Ukraina, det säger jag ingenting om. Stödpaketet haglar med hur mycket lover som helst, sanktioner av svenska staten. Cash till svenska försvaret säger jag inte ett skit om heller. Man måste ju se om sitt egna hus, kronor till upprustning, okej. Först lägger man ner hela försvaret, inte ett enda öre till det. Hur tänkte man egentligen på den tiden? Allting är ju eftersatt här i Sverige. När ska dom äldre få det dom behöver? Fler barmorskor till BB? Men det behövs väl att fler barn och mammor dör här i Sverige. Bygg fler sjukhus. Det tycker jag man kan och ska lägga pengarna på, till att börja med.

MAGDALENA 406

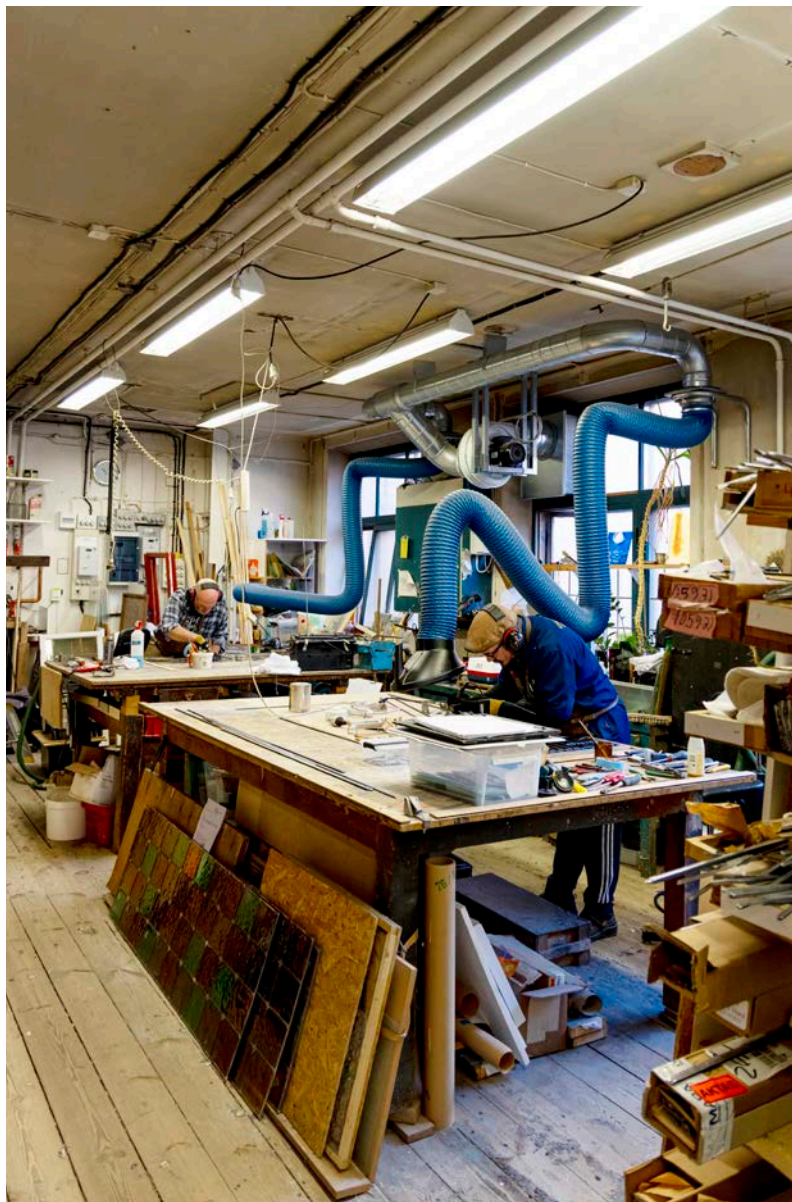

De har monterat gröna antikglas i Katarina kyrka, kittat tusentals rutor på Naturhistoriska riksmuseet och blåstrat en jättehummer i glas till Berns Salonger. I över hundra år har N.P. Ringström försett Stockholm med glas, nu är det femte generationen som ser till att verksamheten lever vidare. TEXT GERD ERIKSSON FOTO MAGNUS SANDBERG

STOCKHOLM GENOM GLASET

Anders Mårtensson
justerar schablonerna
på duschdörrarna innan
blästring. Kollegan Peter
Hellberg är på språng.

◀ *Fläktarna surrar över blyglasmästarna Dan Lindfors och John Trahey när de gör blyinfattningar.*

▶ *Dan Lindfors med ett fönster som är beställt enbart som utsmyckning av en privatperson.*

▲ *Bröderna Michael och Johan Ringström är femte generationens glasmästare.*

Att kliva in på N.P. Ringström är som att kliva bakåt i tiden.

Snirkliga smala trappor, inbyggda träskåp med hasp i väggarna och en disk med glasprover. Samtidigt är det ett kliv in i samtiden, där renoveringssugna stockholmare är alltmer frekventa kunder.

– Intresset för glas har ökat. Vi kan väl kalla det Timell-effekten med alla dessa byggprogram, det ska vara glas i kök och badrum och på skåp, väggar, bord och luckor. Det färgade glaset som var poppis på 70-talet är tillbaka. Då var det både brunt, orange och gult samtidigt. Nu vill folk ha en färg som accent, till exempel ett dörreglas i grönt, säger Johan Ringström, glasmästare i femte led.

Han driver glasmästeriet tillsammans med sin bror Michael Ringström.

Det var deras farfars farfar – järnhandla-

ren Nils Petter Ringström från Katrineholm – som startade firman 1886 i Stockholm.

Sedan 1904 har den legat i backen på Östgötagatan precis innan Mosebacke torg.

– Det är vanligt i glasmästarbranschen att sönerna tar över efter pappan.

Jag var här som barn för att se och lära, nu är jag 51 år och kommer väl att vara här till pensionen. Om min son vill ta över återstår att se, han vill bli hockeyproffs. Det finns tre arvingar till, min dotter och min brors två barn, men de har fullt upp med sina studier just nu.

Glasmästeriet – Sveriges äldsta – huserar i en k-märkt fastighet från slutet av 1700-talet, 500 kvadratmeter fördelat på fyra våningar där allt handlar om glas på olika sätt.

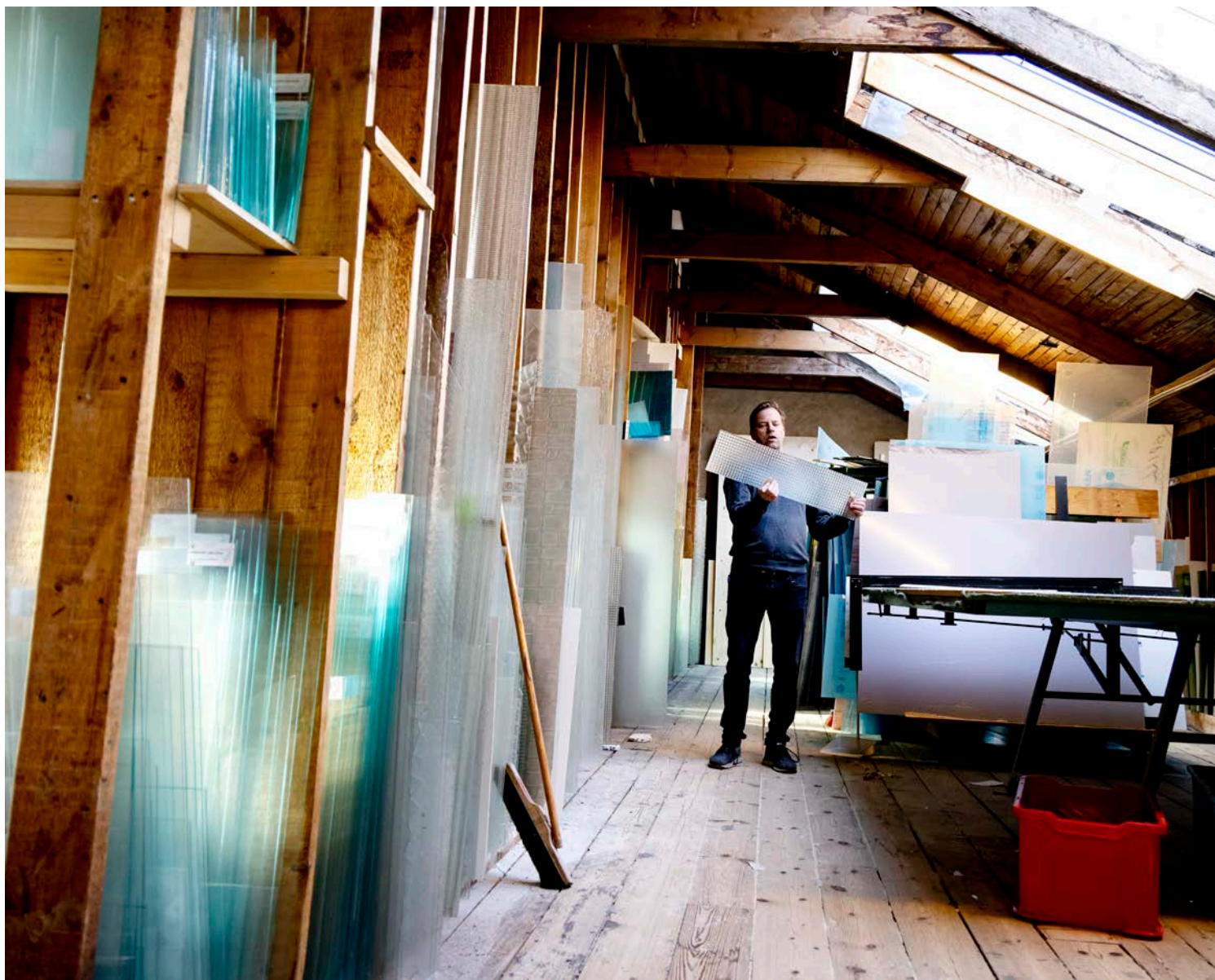
På avdelningen för blyinfattat glas en trappa upp står blyglasmästarna Dan Lind-

fors och John Trahey. John Trahey penslar blyremsorna i ett flerfärgat fönster med lödvatten innan han ska löda ihop dem med tenn i skarvarna. På golvet nedanför står skissen med siffror på de olika färgfälten, som i en målarbok för barn.

Skissen är gjord av en konstnär och fönstret ska sitta i Mariakyrkan i Sigtuna.

– Tidigare plockade man gärna bort blyinfattade fönster i trapphus och satte in klarglas för att släppa in ljus. I dag vill många fastighetsägare ha tillbaka de blyinfattade glasen med mönster och färger. Allting går igen, säger Johan Ringström

DET VAR OCKSÅ här som de nya kyrkofönstren till Katarina kyrka gjordes efter branden 1990. Men för att spara energi ville Johan Ringström och hans medarbetare sätta in

“INTRESSET FÖR GLAS HAR ÖKAT. VI KAN VÄL KALLA DET TIMELLEFFEKTEN MED ALLA DESSA BYGGPROGRAM.”

Johan Ringström

isolerglas som skulle bestå av dubbla ljusst gröna munblåsta antikglas från Frankrike.

Det skulle se gammalt ut, men med modern touche och tanke.

– Först var det lite motstånd mot att vi skulle sätta upp isolerglas i de nya stålramarna. I dag tänker ingen på att det är

dubbla fönster. Jag har varit en del i kyrkan på mina barns skolavslutningar och då njuter jag av ljusspelet i fönstren.

Det jobbar 18 personer på N. P. Ringström, alla med sin specialitet inom glasmästeri. De gör förutom blyfönster också glasväggar, fönsterbyten i portar och butiker, glasbyten i fönster, speglar, inramningar och blåstrar logotyper, mönster och konstverk på glas.

Och så har de Sveriges största förråd av glas – alltifrån säkerhetsglas och isoleringsglas till färgat antikglas.

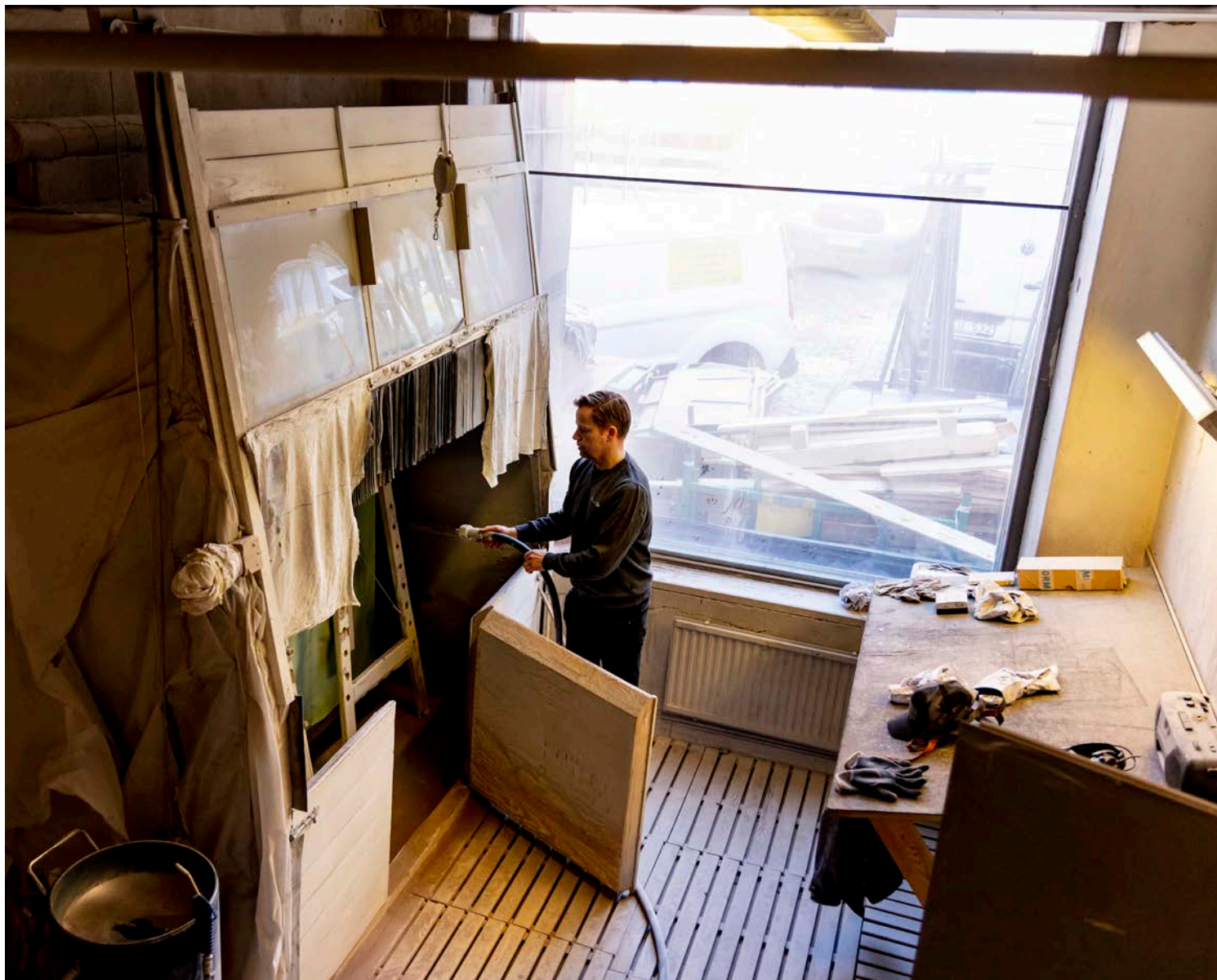
Antikglaset finns i ungefär 500 olika nyanser.

– Vi tar vara på fint gammalt munblåst glas när det ska rivras på olika ställen i stan. Vårt glasförråd sträcker sig över fyra plan och vi brukar säga att om vi inte har det glas som nån letar efter så brukar det inte finnas.

På varje våning finns smala träfack med glasskivor i olika storlekar och varianter. För en utomstående är det svårt att förstå hur det går att hålla reda på vad som finns var. I träfacken på första våningen finns bland annat musselinglas och munblåst glas, linjglas, katedralglas och räfflat glas. Musselinglas är blåstrat glas med olika mönster, det kan vara stjärnor, prickar, eller franska liljor. Glasen har namn från M1 till M8 beroende på mönster, utom ett som heter Linköping.

– Här har vi också penséglas som ofta finns i trapphus i Vasastan och på Kungsholmen, det är glas med ett mönster av blomman pensé.

N.P. Ringström gör jobb åt både privatbostäder, kyrkor, byggherrar, bostadsrättsföreningar, fastighetsförvaltare, ►►

konsträrer och allmännyttan.

– Det kan va ett fönster som har blåst upp hemma hos nån och gått sönder, eller som är trasigt efter inbrott. Eller så har nån tagit i för hårt för att öppna eller stänga ett fönster när karmen svällt efter regn så det blivit en reva i glaset.

Fram till 1970-talet var fönsterglasen 2 millimeter tjocka. Sedan kom en ny standard och i dag är alla fönsterglas 3 millimeter. Glas till speglar är ofta 4-6 millimeter och till glashyllor 6-10 millimeter.

På avdelningen för blåstring står Anders Mårtensson med en tumstock och stämmer av mönsterpassningen av schabloner på två duschdörrar i glas. Det är stjärnor, streck och små prickar i symmetrisk ordning.

– Trillar en prick bort innan eller under blåstringen kan man ge sig tusan på att nån

som sitter på toaletten tittar på duschdörrarna och ser att den saknas.

Att blåstra glas innebär att man sprutar sand eller aluminiumoxid med högt tryck mot glaset. Det blir en matt yta där det inte sitter schabloner. Blåstringen sker i ett drag-skåp och det tar Anders Mårtensson ungefär en dag att blåstra de två glasdörrarna och att plocka bort alla schabloner efteråt.

Han har jobbat länge på firman, och att vara i glasbranschen innebär alltid en risk att skära sig. 1992 skar han av tre senor och en nerv i ena handen när han försökte räd- da en blöt glasskiva som höll på att trilla i golvet. Han visar ett långt ärr på handleden.

I EN HÖRNA på fjärde våningen ligger pappersrullar med mallar till olika motiv för blåstrat glas. På hyllan för djupblåstrade

**“INGET ÄR OMÖJLIGT,
MEN VI KAN INTE
BARA HÅLLA PÅ MED
SPECIALGREJER.”**

Johan Ringström

landskap med 40- och 60-talsmotiv står det ”Örnar, kolibri, ekorre, rådjur, danserskor, Grand Hotel”.

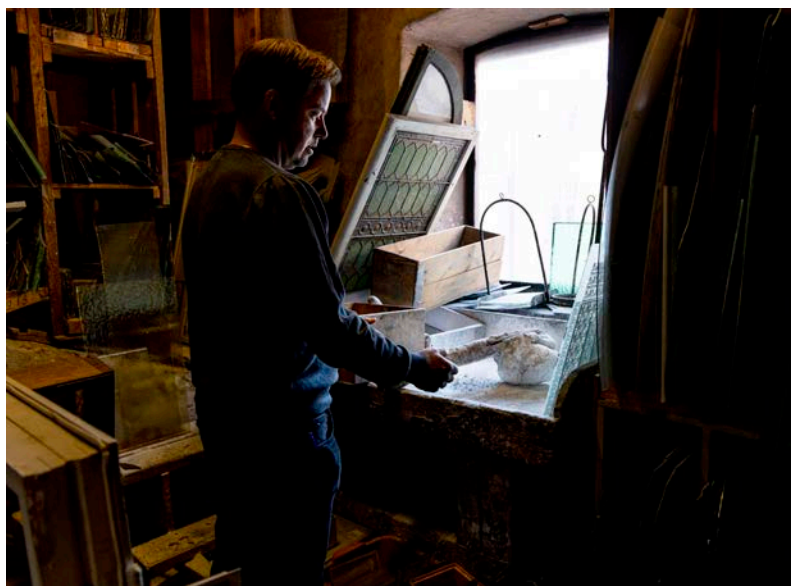
– Folk med mycket pengar kan ju beställa en egen blåstring till vad som helst, säger Johan Ringström.

Han tar fram en pärm och visar deras största djupblåstringsarbete – en hummer på en glasskiva på tre gånger tre meter, beställd av Berns Salonger i slutet av

◀◀ **Johan Ringström** visar principen med blästring, det gäller att hålla jämnt tryck.

▶ **Klubban användes en gång i tiden för att banka klumparna ur kittet som gjordes på linolja och krita.**

1990-talet. Han vet inte var hummern finns i dag, den är inte kvar på Berns.

Det är mer glas i stan över lag i dag, säger Johan Ringström. Arkitekter som ritat nya bostadsområden eller hus vill gärna få in stora glasfönster.

Trots att han är glasmästare kan han tycka att det blir för mycket glas när alla fönster går från golv till tak. Samtidigt har han förståelse för att vi med våra mörka årstider vill ha fler och större fönster för att få in ljus.

Johan Ringström har varit i branschen i hela sitt liv och kan se skillnad på ett munblåst fönster från 10-30-talet och ett maskindraget glas från 40-50-talet.

– Jag har gjort många roliga jobb på vägen. Men också sånt som varit lite mer enformigt, som när jag var ung och kittade

alla tusentals små rutor på Naturhistoriska riksmuseet. Jag har hört att det snart är dags att göra det igen.

Hur har ni förnyat glasmästeriet efter er pappa och farbror?

– Vi har breddat verksamheten och tagit in mer gångjärn och beslag, fönster med elhissar, aluminium och stålpartier och fortsatt att lyssna på vad som ligger i tiden. Och så har vi egenimport av färgade speglar och

andra specialglas som är svåra och få tag i.

Innanför entrédörren står papperskassar med olika ömtåliga glasföremål som väntar på att bli uthämtade. De är invirade i fleecefiltar.

– Det kan vara en handspegel som gått sönder, en lampkupa som ska lagas eller ett glasföremål som gått itu. Inget är omöjligt, men vi kan inte bara hålla på med specialgrejer.

På de neongula jobbarjackorna som hänger vid ytterdörren står det "N.P. Ringström, Est. 1886". Johan Ringström säger att det brukar inge viss respekt när de kommer ut till byggen och kunder.

Stämmer det att det är sju års olycka om man har sönder en spegel?

– Det tror jag inte, då skulle vi ha flera tusen års olycka. ☹️

INTERNATIONELLA GLASÅRET

FN har utlyst 2022 till "The International year of glass". De vill uppmärksamma glasets betydelse för det moderna samhället utifrån vetenskapliga, ekonomiska och kulturella perspektiv.

VEM ÄGER SANNINGEN?

Utan fri press är det fritt fram för världens stora ledare att diktera sanningen precis som de vill. I Ryssland faller nu ett mörker över allt vad pressfrihet och oberoende journalistik heter. Läs mer om vårt arbete på reportrarutangranser.se eller stöd kampen för pressfrihet direkt genom att **swisha ett bidrag till vårt 90-konto 123 90 044 90**

R&F

REPORTRAR
UTAN GRÄNSER

Fotograf: Momen Faiz, Nur Photo, Bildbyrå: Getty Images (Bilden är manipulerad)

90
KONTO SVENSK
INSAMLINGS
KONTROLL

I GATUPLANET

90

procent av de kvinnor som söker förtur till bostad på grund av våldsutsatthet får avslag i Stockholm. Endast var sjätte kommun erbjöd förtur 2020, trots att kommuner enligt socialtjänstlagen ska underlätta för våldsutsatta att få en bostad, enligt "Jämlik vård för kvinnor i hemlöshet". Många riskerar att bli hemlösa när de lämnar sin våldsamma partner.

Köparnas svar på säljarnas tack-sms för Swish-köpet

"Tack själv för en jättebra tidning."

"Förra numret om beroende var särskilt bra"

"Din tidning gjorde så att jag började lyssna på Moonica Mac."

"Roligt att läsa om allting som finns och sker på Centralen."

"Många intressanta artiklar bland annat den om läraren Malin Larsson. Jag blir avundsjuk på hennes elever."

Svar förmedlas till respektive säljare.

ORD FRÅN GATAN

"Hård flickvän, fast bostad."

Ett av de anonyma svaren på frågan "Om du har ett beroende, vad skulle hjälpa dig att sluta?" i en enkät om beroende som säljarna besvarat.

JOHAN OLSSON

Tidigare var **Hans Perssons** fingrar svarta, på grund av all koppar-kabel han skalat. Nu är de i stället gröna. Krukväxterna i lägenheten han flyttade in i för fem månader sedan bara växer. Och växer.

Du snackade om en stickling?

– Ja, jag fick en Monstera-stickling – jag gillar ju blommor – av Jenny här på Situation Sthlm, köpte jord och lecakulor och gjorde precis som hon sa. Och den bara växer och växer och blir grönare och grönare. Den är underbar.

Har du alltid odlat?

– Nej, men hon jag var tillsammans med tidigare, som dog, hon älskade blommor. Vi hade stora blommor, stora växter, det är fint.

Hur många växter har du?

– Jag har två krukväxter. Det får räcka med de två växterna

jag har, plus den här sticklingen.

– Jag fick lägenhet för fem månader sen. Jag var på två olika behandlingar, på Kurön först, sen var jag på ett ställe i Västerhaninge ett tag. Jag fick med mig en Juccapalm därifrån för att jag skötte om den så bra.

ULF STOLT

Situation Sthlm-säljaren Tobias Hellman blir lugn av att se ut över storstadspulsen. Vid en utsiktsplats ovanför Slussen, intill Klevgränd, minns han allt bra och galet som hänt där nedanför.

BERÄTTAT FÖR **MARIA HAGSTRÖM** FOTO **ANNELI HILDONEN**

MIN PLATS

Jag gillar intrycket av en massa stad. Jag blir alltid tvärlugn när jag ser storstadsmiljö, alla de där gamla husen som ligger där kaka på kaka och människor som myror. Det känns så stort att det inte spelar någon roll hur jag är.

Jag har bott lite här och där och i mindre städer. På många ställen ska man vara på ett visst sätt. Här är det ingen som stör sig på någon som är annorlunda. Det finns så många minoriteter, man behöver inte känna sig ensam.

Slussen kommer aldrig att bli som förr, men så är det ju med allt. Det finns ändå kvar i en. Här dyker minnen upp som jag har en bra känsla för. Slussen har varit en knutpunkt. Jag tog Saltsjöbanan till morsan i Fisksätra och nattbussen till Gustavsberg som jag kommer ifrån. Jag och polarna hängde på McDonald's och när vi höll på med graffitti träffades vi i några trappor här intill och visade och räknade hur många

kannor vi hade köpt eller snott. Vi målade tunnelbanetåg och gick i tunnlarna. De gamla tågen kunde man surfa på också. Vi var helt galna som tonåringar. Jag har nån form av överdrivenhet i allt jag har gjort. Då var inte opiatier mitt missbruk, jag var adrenalinjunkie.

Det blev inte att jag satsade på nånting. Jag har tävlat i judo, åkt snowboard och skateboard, hållit på med mat, bland annat. Men när jag har börjat visa att jag är duktig på nåt har jag känt press och tippat över kanten. Jag blir uppäten. Det beror nog mycket på mina diagnoser, eller snarare bristen på information om dem. Jag har adhd och fick ganska nyligen aspergersdiagnosen.

Hit kommer jag när jag behöver en paus och bara stirrar rakt ut över stan. Jag hoppas att framtida Slussen blir den samlingspunkt som det har varit. Och att de inte förstör utsikten. Jag vill kunna se. 📍

Elisabet Mattsson,
ansvarig forskare
och Josefine Agius,
projektkoordinator.

Hemlösa kvinnor får dåligt bemötande inom vården

– Samskapande forskning lyfter ojämlikhet

VÅRDEN ÄR INTE jämlik. Kvinnor får generellt sett sämre vård och de kvinnor som lever i hemlöshet eller i en osäker boendesituation är extra utsatta. De drabbas av extrema ohälsoklyftor och har en ökad risk att dö av botbara sjukdomar, det konstaterar forskarna bakom projektet "Jämlik vård för kvinnor i hemlöshet" på Marie Cederschiöld Högskola.

– De är multisyuka och vården i dag är så specialiserad. Hur ska man som kvinna i hemlöshet hålla rätt på alla vårdgivare när man kan ha många vårdkontakter på flera olika ställen? Ingen ser helheten, vården ser bara delarna. Kvinnorna undviker också att söka vård och en av anledningarna är taskigt bemötande, säger Elisabet Mattsson, ansvarig forskare.

Många känner sig stigmatiserade och det händer att vårdpersonal missar diagnoser.

– En kvinna hade haft en stroke som de trodde var narkotikapåverkan. En annan miste nästan benet, även där trodde de att det handlade om droger. Det är det vården ser.

Forskningsprojektet görs tillsammans med kvinnor med egna erfarenheter av hemlöshet, så kallad samskapande forskning. Två grupper kvinnor, på det skyddade boendet Ersta Möjlighet och på organisationen Convictus, träffar forskarna en gång i veckan.

– Vi forskar inte på kvinnorna, vi forskar med dem. De har en timanställning på högskolan. Samskapande forskning gör att vi forskar om rätt saker – det de tycker är viktigt och inte vad vi forskare tycker är viktigt, säger Elisabet Mattsson.

Tillsammans skriver de ansökningar, bestämmer vad de ska titta på, tar fram intervjumallar och frågor,

analyserat data och skriver debattartiklar.

– Det är inte särskilt vanligt med samskapande forskning i Sverige, i alla fall inte med marginaliserade grupper. Men det handlar om demokratisering av kunskap och forskning. De här kvinnorna är experter på sin situation. Det vet vad som behövs och vilka hinder som kan finnas för olika lösningar, säger Josefine Agius, projektkoordinator.

"I många fall har de botbara sjukdomar, de hade inte behövt dö."

Josefine Agius

PÅ PELARBACKEN, Stockholms öppenvårdsmottagning för människor som är hemlösa, har forskarna genomfört intervjuer och enkätundersökningar med kvinnor om hälsa, barriärer och möjligheter till vård. Också hur de tar till sig av vårdinformation och om IT kan hjälpa till eller försvåra.

Kvinnor beskrev att de upplevde utanförskap i mötet med sjukvården och att de ofta blev bemötta med okunnighet. Men en del berättade att vården kan erbjuda vila och fristad under svåra livsförhållanden. Erfarenheterna är olika, men de negativa var övervägande.

Många uppfattade att tillgången till sjukvård var villkorad. Krav på en fast adress och ett identitetskort eller elektronisk legitimation för att få tillgång till sjukvården var vanliga i kvinnors berättelser.

Dåligt bemötande leder till att de

"Äntligen är det nån som lyssnar"

FÖR ETT ÅR sedan flyttade Karin in på ett skyddat boende. Där kom hon i kontakt med forskningsprojektet Jämlik vård för kvinnor i hemlöshet och blev en del av WAB- gruppen. WAB står för Woman Advisory Board och består av en sakkunnig grupp kvinnor som är anställda i projektet.

– Det gör det mer trovärdigt. Det kommer underifrån vad vi ska titta på och inte ovanifrån. Att bli inkluderad i nåt, i samhället, tror jag är viktigt. Och här behandlas vi som fungerande människor med expertis inom ett område.

Vad har varit viktigt för dig att projektet lyfter?

– Bemötande är A och O och att det finns förståelse för vår situation. Dåligt bemötande gör att vi inte går

till vården. En del kvinnor har till och med blivit utkastade av vakter.

Hon tycker också att det är viktigt att vården screenar för våldsutsatthet.

För Karin personligen har projektet blivit "ett viktigt andningshål".

– Äntligen är det nån som lyssnar. Där ser jag också att jag inte är själv, det är fler som har samma erfarenhet. I gruppen blir jag bemött för den jag är – det är läkande i sig.

FOTNOT Karin har skyddad identitet och heter egentligen något annat.

MARIA HAGSTRÖM

inte söker vård. Men även livssituationen gör att sjukdomar och åkommor inte alltid är prioriterade – förrän det är akut. Ibland är det för sent.

– I många fall har de botbara sjukdomar, de hade inte behövt dö, säger Josefine Agius.

Elisabet Mattsson anser att det behövs "ett annat tänk" om vården.

– Vi har en sjukvård som är otroligt tillgänglig för skitsaker, om jag ska prata klarspråk. Folk söker för ett utslag på handen medan andra är multisyka och får ingen vård alls.

Hon tror på samordnade individuella handlingsplaner men att de måste förtydligas och att någon är koordinatör med ett ansvar att följa upp.

Josefine Agius påpekar att det krävs resurser och att politiker och kommuner måste tillföra pengar för att se till att även människor i hemlöshet får den vård de har rätt till.

Nästa steg i projektet är att titta på utbildning för sjukvårdspersonal i hur de bemöter kvinnorna på ett bra sätt och att skapa utbildningsinterventioner för sjuksköterskor och sjuksköterskestudenter.

MARIA HAGSTRÖM

DOLDA KVINNOR

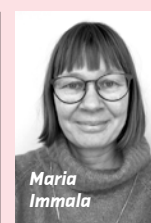
Projektets Instagramkonto "dolda kvinnor" uppdateras varje vecka av kvinnogrupperna. Där delar de bland annat med sig av sina egna historier. Några citat i urval:

"Jag födde ett dött barn och sjuksköterskan sa då till mig att jag borde vara glad, för de skulle ju ändå tagit barnet ifrån mig."

"Man vill inte gå till vårdcentralen. För man känner sig udda, man känner sig inte alls välkommen."

Ny satsning för att upptäcka våldsutsatthet

HAR DU BLIVIT utsatt för våld? Den frågan ställs numera rutinmässigt till patienter som kommer till Pelarbacken, öppenvårdsmottagningen för människor i hemlöshet. All personal har utbildats och riktlinjer och rutiner har tagits fram för att upptäcka våldsutsatthet.

Maria Immala

pratar man om hur patienten mår och själv önskar för hjälp. Vi informerar om vad Pelarbacken, socialtjänsten och andra

aktörer kan göra.

Arbetet har gjorts i samarbete med projektet "Jämlik vård för kvinnor i hemlöshet". Bland annat har en kvinnogrupp på det skyddade boendet Ersta Möjlighet tagit fram bilder som ska underlätta att prata om våld.

– Vi märkte att personal ibland glömde att fråga, det är en ju ny rutin, och att patienter svarar nej trots att de kan vara utsatta. Vi ville ha ett till sätt att förmedla information på, säger Maria Immala.

Affischerna har satts upp i väntrum, behandlingsrum, korridorer och toaletter.

– De ska väcka tanken och de ska veta att det finns hjälp att få här.

MARIA HAGSTRÖM

"Vi ville höja kompetensen eftersom många av patienterna, både kvinnor och män, är utsatta för våld."

– Vi ville höja kompetensen eftersom många av patienterna, både kvinnor och män, är utsatta för våld, säger enhetschefen Maria Immala.

Den som svarar ja på frågan blir erbjuden insatser, bland annat stödsamtal.

– I ett första kartläggande samtal

189

hemlösa personer har stadens uppsökarteam arbetat aktivt med under 2021. Det är något färre än tidigare år. Uppsökarna upplever att färre hemlösa människor har vistats i offentliga miljöer under pandemin. Förutom på Centralstationen, där har det i stället varit fler. Men sedan i somras har det återgått till hur det såg ut innan pandemin.

FÖRETAGSPRENUMERATION

Med en företagsprenumeration hjälper du och ditt företag till att göra Stockholm till en bättre stad för oss alla att bo i. Vill ni också företagsprenumerera på Situation Sthlm och synas med er logotyp på denna sida? Kontakta oss:

Herman Sundgren (herman@situationsthlm.se), tel: 08-545 953 94

ZBK

 apoteket

Brunnberg & forshed

Abaton
PRODUKTION AB

ATRIUM LJUNGBERG

BTH BYGG

Acne 艾可尼

Autoexperten

BYGGMÄSTAREFÖRENINGEN

adda
Ett företag inom SKR

ARVET

 BYGGNADS

Flinks JÄRN

STIFTELSEN OSCAR HIRSCHS MINNE

 advokatfirman sallnäs

 Capio Geriatrik

Flyttpoolen
08-770 00 00

HMxw arkitekter

ADVOKATFIRMAN ÅBERG & CO

 Capio Psykiatri

FLOWY

JÖRGENSENS RÖR AB

ADVOKATBYRÅN
Thomas Bodström

 AXFAST
UTVALDA LÄGEN

CEDERQUIST

hiQ

Kamasa-TOOLS

afa
FÖRSÄKRING

 BENGT DAHLGREN

 CERTA REVISION

 Fora

HRM
Affärsutveckling
Relationer med affärsfrekar

KOJAPÖ

aimo park

bergkrantzarkitekter

gibon

IKANO
Bostad

Kommunal.

Akademikerförbundet SSR

 BOLIDEN

Chef.♥Mgruppen = Chefakademin

INDUSTRI VÄRDEN

 Akademikernas a-kassa

Bonnier Fastigheter

 Indutrade
Industrial Components

 KPA

 ALLBA

 BOTKYRKABYGGEN

Grönsakshallen
Sorunda

 inplenion.

 KONSUMENT FÖRENINGEN STOCKHOLM

ANDERS BODIN FASTIGHETER

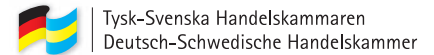
 BRANDKONTORET
Fastighetsmäklare och fastighetsförvaltare

 dina Dina Försäkringar

 iiriiiis
utvecklingscenter

ÅRETS SÄLJARE

När företagen prisar sina säljare för fantastiska resultat och överträffade mål är det röda mattor, konfettikanoner och högljudda applåder i en fullsatt konferenslokal. Men de största framgångarna prisas inte alls, de som sker på trottoaren, utanför tunnelbanenedgången eller i ett gathörn du passerar. Det är där Situation Sthlms tidningssäljare kämpar varje dag för att skapa sig en väg bort från hemlöshet, utsatthet och missbruk. Därför förtjänar Tony och alla andra 200 säljare utmärkelsen Årets Säljare.

Köp Situation Sthlm av någon av dem i dag.

SITUATION
S T H L M

"Det finns människor som är rovdjur."

Lennart Karlsson

BOK I över 30 år har Lennart Karlsson jobbat som polis, bland annat som narkotikaspanare kring Sergels torg. Nu kommer han ut med spänningsromanen *Det som inte syns*, första delen i serien Stockholm nu, tillsammans med författaren och skådespelaren Benny Haag.

– Det är en påhittad berättelse, men den bär på sanning.

Lennart Karlsson använder sina erfarenheter i miljöbeskrivningar och detaljer, men tar också inspiration från verkliga fall.

– Jag har stött på så många människor i utsatthet och har känt en frustration över att vi som samhälle inte klarar av bättre. Jag har också fått inse att man ska vara försiktig innan man dömer. Inget är svart eller

ANNA ÖRNVIK

vitt och ingen är alltigenom dålig eller bra.

Det som inte syns handlar om två poliser, en ung flicka och en ensamkommande flyktingpojke. Vid ett tillslag hittar polisen kontaktuppgifter till köpare – högt uppsatta män i samhället, även inom den egna kåren.

– Killen i boken har ambitioner att göra bra saker men andra människor sätter klorna i honom. Många ensam-

kommande far väldigt illa. Missbruk, kriminalitet och prostitution. Det finns människor som är rovdjur.

Han har sett unga komma hit redan under Iran-Irak-kriget och från Libanon, sedan Nordafrika och Afghanistan.

– Efter ett tag är det ingen som pratar om dem, men de har inte slutat existera.

MARIA HAGSTRÖM

Interaktiv teater om svendrare

TEATER I pjäsen "Svendrare", som utspelar sig på en släktträff, blandar gruppen Chaharsoo klassisk teater med digital teknik. Vid entrén delas surfplattor och hörlurar ut. Föreställningen innehåller livescener och en filmsektion, där åskådaren

väljer att följa en av tre karaktärer.

– Det finns en skärm på scenen och i lurarna får man höra den karaktär man har valt, på persiska eller svenska. Man kan inte höra de andra och det kanske skapar nyfikenhet att se pjäsen igen, säger Soroush

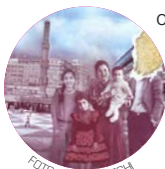

FOTO MIMA VASEGH

Elmi, marknadsansvarig.

"Svendrare" handlar om en familj där ingen identifierar sig som helt svensk eller invandrare.

"Svendrare" spelas 21-29 april på Kilen, Stadsteatern. Livescenerna är på persiska, med undertexter.

MARIA HAGSTRÖM

Amason ut i rymden via Orienteatern

KONSERT Under tre kvällar i slutet av april tar Amason plats i Orienteaterns mekaniska verkstad från 1929 för att ta sig vidare ut i rymden.

I den visuella konsertserien Rymden använder man sig av scenografi och musik för att tolka rymden. Tidigare har Fridas Hyvönen och 1900 skapat konsertupplevelser på Orienteatern i gränslandet mellan scenkonst och musik.

– Vi vill försöka böja lite på det klassiska konsertformatet och kommer låta temat "Rymden" diktera det obegränsade begränsandet, säger Pontus Winnberg, Amason.

FOTNOT Spelar 28, 29, 30 april.

ULF STOLT

Värt att kolla upp:

Mikael Wiehe på Cirkus

KONSERT Det blev ingen revolution, men väl två kvällar på Cirkus. En gedigen singer-songwriter gör sin sista turné.

En mot en

TV-SERIE Bröderna Ousman och Malik ställs mot varandra i drömmen om ett proffskontrakt och ett uppehållstillstånd. Fotboll för livet. Solomon Njie och Alieu Jeng i huvudrollerna.

Mizeria

Melody Farshin

PJÄS Tvillingarna Aicha och Ali är tonåringar i miljonprogrammet. Nypremiär på Stadsteatern i Husby och Vällingby 5 april.

HAR DU VALT A-KASSA ÄN?

Vi ger dig bästa service, hjälp med ansökan och punktliga utbetalningar om du blir arbetslös.

KLICK!

Välkommen till oss på [akademikernasakassa.se](https://www.akademikernasakassa.se)

DÅTID STHLM

APRIL
1956

ETT RÄKNEFEL PÅ 100 kronor i poeten Nils Ferlins deklARATION – han överklagade Kammarrättens beslut rörande statsanslaget han tilldelats på 5 000 kronor och hur det skulle beskattas – gör att hans beskattningsbara inkomst sänks med en hundralapp.

I tävlingen Stockholms vackraste ben i Eriksdalshallen på påskafton fråntogs publikens vinnare Mona Lönngren segern. En i hast sammankallad jury gav vinsten på 500 kronor till en annan deltagare. Nu är advokater inkopplade då Mona Lönngren vill ha de pengar hon ansåg sig vinna

Förste distriktstandläkare Gustav Lindberg har bett regeringen om tillstånd att få flourpensla tänderna på 400 barn i Sundbyberg i höst. Tidigare penslingar vid Sofia folkskola har gett bra resultat.

En treårig flicka och ett femtonårigt hembiträde misshandlas av en okänd man som tränger sig in i lägenheten i Bagarmossen. Polisen tror att det är samme man som begick ett liknande dåd i Enskede för en tid sedan.

För närvarande finns fem läskliniker i Stockholm, till hösten startar fem till. Men enligt Folkskoleinspektör Karin Lundström bör staden ha "ett trettiotal" läskliniker.

Säkerheten för fotgängare vid 49 övergångsställen i Stockholm ska undersökas av Gatukontoret, 17 av dem ligger i närheten av skolor.

Författaren Ivar Lo-Johansson är utsedd till 1:a majtalare på Gärdet.

STOCKHOLMSPOLISENS gamla utryckningsvagnar, kallade Svarta Maja, har tjänat ut. Inom kort – de håller på att utrustas – kommer de att ersättas av

Polispiketen Svarta Maja som byggdes 1939 och hade plats för nio poliser. Bilen användes på Östermalm fram till 1956 och hittades igen i en lada i Uppland 1991.

två nya piketer av märket Plymouth.

Tre personer i samma Stockholmsfamilj insjuknar i paratyfus, typ Bresslan, undertyp fag. 4, efter att ha ätit bakverk från samma konditori i Uppsala.

Förste polisassistent Lennart Asp på Centralstationen tycker att det är lugnare där nu. "Vi har fyra konstaplar stationerade där, plus åtta extra från andra vaktdistrikt. Och SJ har en portvakt. De som har biljett kan vi inte avvisa."

Under åtta timmar saknar Stockholm en jourläkare.

Kronprins Carl Gustaf får bland annat en kamera, en radio, en fjärrstyrd Schuko-bil från Tyskland, manschettknappar samt några tågavgifter och nya växlar till sitt leksakståg – hans favoritleksaker – i tioårspresent.

Stockholms första Lucia, Solveig Hedengran, avlider.

Anonyma alkoholisters Stockholmsavdelning inviger sin nya lokal – en femrumslägenhet på Bastugatan de fått av Stockholms stad – de själva ställt i ordning.

I STOCKHOLM ÄR UNGEFÄR ETT AV 200 ÄKTENSKAP ETT KUSINÄKTENSKAP.

Förslag om entimmes parkering gratis i inre trafikområdet.

DOCENT JAN BÖÖK vid Rasbiologiska institutet i Uppsala avråder från kusinäktenskap. Risken att barn föds med ärftliga sjukdomar beräknas till en fjärdedel större vid kusinäktenskap, enligt hans undersökning. I Stockholm är ungefär ett av 200 äktenskap ett kusinäktenskap.

Oscars- och Hedvig Eleonoras ungdomsråd beräknar att det finns 20 000 ungdomar i åldrarna tio till arton år på Östermalm.

En ny Ford Anglia kostar 6 375 kronor.

Direktör Bo Jonason i Johanneshov, som suttit häktad i ett spionmål men friats, kräver 78 000 kronor i ersättning av Riksåklagaren.

En läkare i Stockholm inför rätta för att ha skrivit ut för stora mängder narkotikaklassade läkemedel än vad vetenskap och beprövad erfarenhet föreskriver.

Sveriges folkmängd är 7 290 112 personer.

Ingmar Bergmans *Sommarnattens leende*, *Ung Rebell* med James Dean och *Ladykillers* med Alec Guinness går på biograferna.

Francoise Maire och Inga-Lill Öster förlovar sig.

Närmare 1 000 vårdplatser saknas inom kronikervården. Ändå har inte kronikerpaviljongen vid Blackebergs sjukhus, som planerats i flera år, fått byggnadstillstånd.

Änkefru Karolina Karlsson, äldst i Danderyd, fyller 100 år.

ULF STOLT

APRIL

1986 **Olyckan vid kärnkraftverket i Tjernobyl i Ukraina upptäcks av utländska forskare som uppmäter avvikande strålning. Det är Reaktor 4 som exploderar.**

1971 **Världshistoriens första romska kongress hålls i London. Därför hålls internationella Romadagen 8 april. Cirka 15 miljoner romer finns i Europa, främst i Östeuropa.**

1955 **Albert Einstein – mannen bakom relativitetsteorierna: speciella relativitetsteorin 1905 och den allmänna relativitetsteorin 1915 – avlider i Princeton, USA.**

Ryttarolympiaden i Stockholm

FAKTA

På grund av de stränga karantänsreglerna i Australien – Olympiaden 1956 hölls i Melbourne – genomfördes ryttardelen i Stockholm. Sveriges olympiska kommitté förstod tidigt att Melbourne skulle få problem att arrangera ryttardelen och ansökte därför tidigt till Internationella Olympiska Kommittén om att arrangera Ryttarolympiaden i Stockholm.

Vid omröstningen 1954 vann Stockholm stort med 25 röster, före bland andra Buenos Aires, Västberlin och Paris.

Arrangemanget kostnadsberäknades till 690 000 kronor, utan stöd från staten eller staden, mer än det garantibelopp på 200 000 kronor som staten ställde upp med. Spelen blev en succé och omsatte 2 500 000 kronor och gjorde en vinst på 300 000 kronor.

TÄVLINGARNA

Ryttarolympiaden pågick mellan 11-17 juni. Vid invigningen på Stockholms stadion – fortfarande omtalad som någonting alldeles extra i ryttarkretsar – red alla nationer in och Prins Bertil höll invigningstalet. Kung Gustaf VI Adolf förklarade spelen öppnade.

Dressyryttare Henri St Cyr – som vann två guld i dressyr, individuellt och lag – svor den olympiska eden, Hans Wikne tände den olympiska elden och Gustaf Adolf Boltens-tern jr var fanbärare.

150 ryttare, 145 herrar och 13 kvinnliga ryttare, från 29 nationer deltog. För första gången i OS-historien deltog kvinnliga ryttare i banhoppningen, Sverige hade dock ingen kvinnlig ryttare med i truppen.

I hoppningen deltog 66 ryttare, i dressyrtävlingen 36 ryttare och i fälttävlan 56 ryttare, bland andra svensken Petrus Kasteman på hästen Illuster, som vann guld.

Fälttävlans terrängritt avgjordes på Järvafältet, då ett militärt övningsfält. Start och mål vid Fäboda, banan med de 33 hindren sträckte sig genom både Sollentuna och Järfälla. Den ansågs inte särskilt svår, men regnet natten innan gjorde den lerig och oberäknelig, 15 av de 55 startande ekipagen tvingades bryta. Bland andra Johan Asker och hans häst Iller, som halkade och föll vid hinder 22 – det som skulle varit en vattengrav men som nattens regn förvandlade till en lerpöl och där många ekipage fastnade. Iller drogs loss efter en timma, men hans ena framben var så illa brutet att han avlivades på plats och begravdes i en skogsdunge intill.

36 medaljer delades ut, inkluderat lagtävlingarna, sex medaljer vanns av kvinnliga ryttare.

Närmare 150 000 personer såg ryttartävlingarna.

PÅ HÖRNET

Valla torg/Sandfjärdsgatan

Plats för gästparkering
Designated area

"Skogs promenad med min väninna i Årstaskogen."

NAMN: Barbro Wiberg

BOR: I Årsta.

GÖR: Pensionär

Vet du varför området här runt Valla torg kallades Lilla Ukraina?

– Nej, det har jag faktiskt ingen aning om. Aldrig hört att det kallats det.

Vart är du på väg?

– På skogs promenad med min väninna i Årstaskogen. Vi kommer va ute en timme ungefär.

– Annars kan man gå till Liljeholmen utmed Årstaviken, eller till Gullmarsplan, eller bort till Enskede. Det finns många stråk att gå.

TEXT **ULF STOLT**

FOTO **MAGNUS SANDBERG**

VAR MED OCH SKAPA NORDENS STARKASTE MATCHUPPLEVELSE!

HAMMARBY
PERSONAL

Hammarby Fotboll arbetar ständigt för att förbättra upplevelsen för vår publik och en viktig del är arbetet som våra publikvärdar utför. En publikvärd tar hand om våra besökare, hälsar alla välkomna, svarar på frågor och hjälper publiken att hitta rätt på arenan.

I samband med våra matcher på Tele2 Arena och Hammarby IP ställer mer än 200 personer upp ideellt för Hammarby Fotboll. Vi vill att alla ska känna sig välkomna och att våra arenor blir till ett andra hem.

Därför letar vi nu fler som vill engagera sig som publikvärdar hos oss. För att du ska känna dig trygg och trivas så ingår en utbildning inom service, HLR och brandskydd, vilket också blir en nyttig erfarenhet att ha med sig ut i arbetslivet.

Vill du bli en del av vår gemenskap? Hör av dig till Håkan Leydner på evenemang@hammarbyfotboll.se så berättar vi mer om hur det går till att vara publikvärd på våra matcher.

HAMMARBY
FOTBOLL

Nu är ditt betalkort ett SL-kort

Blippa American Express, Mastercard eller Visa när du ska resa med SL. Läs mer på sl.se

